

College moet brief aan universiteitsraad onderbouwen

COMMISSIE WIJST BELEIDSWIJZIGING STUDENTENHUISVESTING AF

Pagina 5

De commissie studentenzaken heeft forse kritiek geuit op de door het college voorgestelde beleidswijzigingen ten aanzien van studentenhuysvesting. Tijdens haar vergadering van donderdag 19 februari noemde de commissie de plannen onduidelijk en slecht onderbouwd.

In een brief aan de universiteitsraad liet het college onlangs weten het beleidsplan 1986-1990 van de SSHM (Stichting Studentenhuisvesting Maastricht) af te wijzen (zie Observant 23). In plaats van de tot dusver gevolgde lijn van stimulering en advisering van gemeente en woningbouwverenigingen zou er een actief huisvestingsbeleid moeten komen. Bovendien wil het college een grotere invloed van de RL in het bestuur van de Stichting. Indien de SSHM deze beleidswijzigingen niet doorvoert wil het college de ondersteuning aan de Stichting stopzetten.

De commissie studentenzaken noemde de brief aan de universiteitsraad een vreemd en slecht stuk waaruit absoluut niet duidelijk wordt op welke punten de SSHM zou falen en wat derhalve de argumenten zijn voor de voorgestelde beleidswijziging. De commissie vindt dat het beleidsplan van de SSHM voldoende aanknopingspunten biedt voor een goed beleid. Bovendien noemt ze het bevreemdend dat de portefeuillehouder studentenzaken, rector magnificus F. Bon-

ke, als bestuurlid van de SSHM het beleidsplan goedgekeurd heeft om het vervolgens als lid van het college af te kraken. Ook kan de commissie het niet waarderen dat het college de SSHM wil laten 'doodbloeden' als ze geen beleidswijziging doorvoert.

Een van de discussiepunten tussen SSHM en college vormt de raming van het aantal benodigde wooneenheden. De SSHM gaat uit van 4000 eenheden tot 1990 en baseert zich hierbij op onderzoeken die Hamelers en Coenegracht in opdracht van gemeente en college hebben uitgevoerd. Inmiddels heeft het college door de Dienst Studentenzaken een nieuw onderzoek laten instellen en hieruit zou blijken dat er maar 2000 eenheden gerealiseerd hoeven te worden. Omdat de commissie studentenzaken nog geen inzage heeft gehad in het nieuwe onderzoek (het college heeft slechts de conclusies naar buiten gebracht) is vooralsnog onduidelijk waarom de twee onderzoeken zo sterk van elkaar afwijken.

In de brief aan de universiteitsraad

wordt het onderzoek van Coenegracht en Hamelers verouderd en onbetrouwbaar genoemd omdat alleen de woonsatisfactie zou zijn gemeten. Toch wordt in het onderzoek weldegelijk feitelijke informatie gegeven over aard van huisvesting, woonlasten, verhuisgeneigdheid en dergelijke. De commissie vindt de sterke veroordeling van het onderzoek door het college dan ook ongenueanceerd en voorbarig. Bovendien, aldus de commissie, zelfs als de gegevens hierin enigszins verouderd zijn vormt dit geen aanleiding tot drastische beleidswijzigingen, hooguit tot bijstelling van het beleidsplan van de Stichting.

Het college moet nu de problemen met betrekking tot het functioneren van de SSHM expliciet maken en onderbouwen of en welke argumenten er zijn voor de voorgestelde beleidswijzigingen. Vooralsnog vinden de plannen bij de commissie studentenzaken in ieder geval weinig gehoor.

Emely Nobis

Pagina 6

AZM KRIJGT VERGUNNING VOOR PANCREASTRANSPLANTATIES

Na Leiden krijgt ook Maastricht het recht tot het verrichten van pancreastransplantaties. Dat heeft minister Deetman besloten naar aanleiding van de vertraging die het pancreastransplantatieprogramma heeft opgelopen. Medefinanciering door het departement van Onderwijs en Wetenschappen vindt, na goedkeuring van het programma, echter pas in 1988 plaats. Een groot deel van de kosten voor 1987 lijkt opgevangen te kunnen worden door de niertransplantaties; pancreastransplantaties vormen in veel gevallen onderdeel van die operatie. De directie van het ziekenhuis buigt zich nog over de verdere financiering. Door het ministerie is voorlopig een termijn van drie jaar vastgesteld. Na afloop van die periode moet het project geëvalueerd worden op het bewezen nut voor de gezondheidszorg.

Voorwaarde voor aanwijzing van het Academisch Ziekenhuis Maastricht, waar trouwens de afgelopen anderhalf jaar al zes pancreastransplantaties uitgevoerd zijn, is volgens minister Deetman de verdere uitwerking van 'een vorm van technology assessment' op de methode die door het AZM is ontwikkeld. Maastricht hanteert voor de transplantaties een andere methode dan Leiden. Algemeen chirurg Kootstra, de man die in eerste instantie voor de niertransplantaties naar Maastricht is gekomen verwacht, dat er de komende jaren nog veel zal veranderen op dit gebied.

'We hanteren hier een revolutionair model, dat gezien kan worden als een combinatie van twee methodes die in Amerika ontstonden, met wat eigen aspecten daaraan toegevoegd. Het is dus heel verstandig

van de minister om ons eerst maar eens te laten bewijzen dat de methode deugdelijk is. De chirurgische techniek is bijvoorbeeld nog lang niet uitgekristaliseerd, zoals dat bij nier- of harttransplantaties het geval is.'

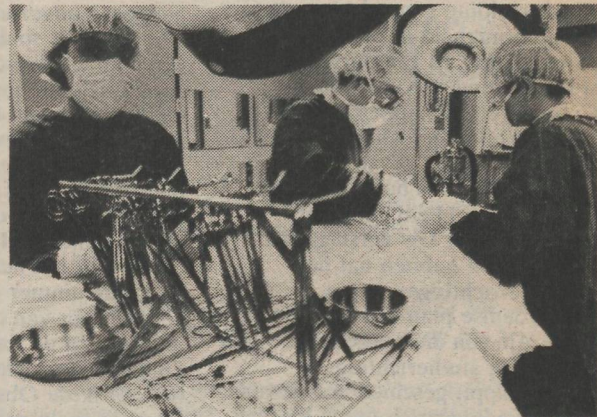
Op dit moment zijn er ook al besprekingen gaande met Luik voor de opzet van een transplantatieprogramma in Europees verband. Ook Keulen, waar men binnenkort gaat beginnen met deze operaties, zou in dat verband betrokken kunnen worden. Samenwerking met Leiden is van Maastrichtse zijde wel voorgesteld, maar het AZL wil vooralsnog de ontwikkeling in eigen hand houden.

Bart Brouwers

En verder

Inhoud

Jonge onderzoekers

Jonge mensen zijn nieuwsgierig van aard. In het wetenschappelijk onderzoek krijgen zij niet genoeg kansen om dat te bewijzen, vinden minister Deetman en enkele andere weldoeners van de mensheid. Dankzij het geld dat zij beschikbaar hebben gesteld kunnen steeds meer jonge onderzoekers laten zien wat ze waard zijn. Als kasplantjes kunnen zij zich terugtrekken in een beschutte omgeving om daar tot volle bloei te komen.

Cultuurbewakers

Studium Generale heeft het maar moeilijk. Te weinig menskracht, de expositieruimte in de gangen van het Bonnefantencolplex is verre van ideaal en het budget om een en ander te organiseren is krap. Met de belangstelling van studenten lijkt het gelukkig wel mee te vallen. Op pagina 6 de boodschap van een culturele missiepost.

Werkstudent

Met uitzendwerk verdienen heel wat studenten de noodzakelijke aanvulling op de basisbeurs. Het onlangs in Maastricht gevestigde studentenuitzendburo BWS wil werk zoeken dat bij studenten past zoals vakantiewerk of eendagswerk. Is de student bij BWS beter af en kan het bureau haar formule aan het Maastrichtse bedrijfsleven verkopen?

Hoe het afliep met de vier varensgezellen, een musketier kwam naar Maastricht, de Hollandse waterlinie als vestingwerk en cultuur ondanks carnaval.

postbus

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal een A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

Geachte redactie

In Uw artikel over "De Universitaire Kulturkampf" in de Observant van 5 februari 1987 wordt melding gemaakt van de gelijkvormigheid in opzet van de Rotterdamse en Limburgse studierichtingen Kunst- en Cultuurwetenschappen. In de moeilijk oplosbare, maar voor historici in ieder geval interessante kwestie "wie was het eerst?" zou U meer duidelijkheid gebracht hebben indien Uw verslaggever vermeld zou hebben dat de afstudeerrichtingen in het Rotterdamse plan een getrouwe copie zijn van die welke reeds vanaf 1978 in de studierichting Maatschappij-geschiedenis bestaan. Het opleidingsprogramma hiervan wijkt onder andere op dit punt van elke andere geschiedenis-studierichting in den lande af. Wel ziet men hier en daar de laatste tijd afstudeerrichtingen of keuzemogelijkheden ontstaan die daar duidelijke overeenkomst mee vertonen. Wat dat betreft maakt Maastricht het overigens wel erg bont. Op het moment dat de Rotterdamse studierichting Maatschappijgeschiedenis streed voor haar bestaan, ontving de decaan van diezelfde subfaculteit een schrijven uit Maastricht met het verzoek instemming te betuigen met de opzet van een basisvoorziening geschiedenis aldaar, die een uitermate grote gelijkenis vertoont met het programma Maatschappij-geschiedenis. De maatschappij-typologische benadering in plaats van een chronologische opzet is daar een duidelijk voorbeeld van. Op zijn minst een weinig tactvol verzoek. Mag het dan onbegrijpelijk heten dat vanuit Rotterdam nogal geprikkeld gereageerd werd toen Uw verslaggever de grote gelijkenis tussen de Rotterdamse en Maastrichtse plannen op het terrein van kunst- en cultuurwetenschappen ter sprake bracht? Het kan in de lucht gezeten hebben, zeker, maar het toeval lijkt enigszins een handje geholpen te zijn. Maar dan nog behoeft Rotterdam zich niet tekort gedaan te voelen, want "Imitation is the sincerest form of flattery".

dr. J.C. Visser
(Erasmus Universiteit)

Contact

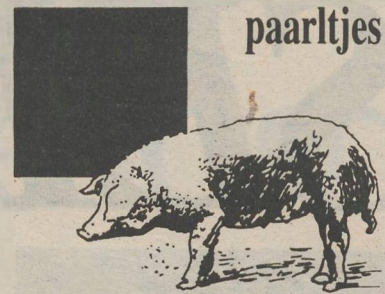
Afgelopen vrijdagmiddag ging ik zoals gebruikelijk na de lunch weer aan de (wetenschappelijke) slag. Na ongeveer tien minuten ging de telefoon. Ik nam op, en voordat ik de kans kreeg mijn naam te noemen brulde een mannenstem aan de andere kant van de lijn: "Heb je al reacties gehad". Na enkele zinnen

wist ik dat het hier om een collega ging. Deze collega was zo vriendelijk mij te vertellen dat er een advertentie in de rubriek "Paartjes" stond met mijn telefoonnummer van de universiteit. Uit het verloop van het verhaal werd mij duidelijk dat het hier geen advertentie voor tweedehands spullen betrof, doch een contactadvertentie waarin een goed uitziende jongeman, medewerker van de conomische (?) faculteit dames tot 60 jaar uitnodigt om samen met hem te gaan stappen met carnaval. Mijn eerste gedachte was dat het hier om een zettout ging. Waarschijnlijk had men bij de Observant het laatste cijfer van het telefoonnummer verwisseld met het eerste cijfer van de maximale leeftijd van de dames (of zoiets). Ondanks deze plausibele verklaring besloot ik de Observant te bellen. Na enig zoekwerk vond men de advertentie. Er bleek geen sprake te zijn van een zettout. Hierna probeerde ik de medewerker van de Observant duidelijk te maken dat ik niet zo gecharmeerd was van deze advertentie, waartoe ikzelf geen enkel initiatief had genomen. "Tja, dat is een vervelende zaak", murmelde de man. Vervolgens vertelde hij dat degene die de advertentie aangenomen had, aan de voor deze verantwoordelijke persoon gevraagd had of het serieus bedoeld was. Dat was het. Iedereen die weleens de Volkskrant of Telegraaf heeft gelezen weet dat onder de rubriek contactadvertenties gewerkt wordt met zogenaamde antwoordnummers. In de toekomst lijkt het verstandig om bij soortgelijke advertenties, het telefoonnummer te checken voor publicatie. Mocht bij deze check blijken dat degene aan de andere kant van de lijn niet degene is die de advertentie heeft aangeleverd dan dient zo'n advertentie niet gepubliceerd te worden. Een voorwaarde bij deze check is natuurlijk de legitimatieplicht voor degene die de advertentie levert.

Peter Bollen

WERKNEEMSTER STUDIUM GENERALE GESCHORST

De onderlinge verhoudingen tussen enkele medewerkers van het bureau Studium Generale zijn zo verstoord, dat Personele Zaken besloten heeft medewerkster Juul Dassen met ingang van afgelopen woensdag voorlopig te schorsen. Er zal een onderzoek komen naar de werksituatie op het bureau, dat moet resulteren in de oplossing van het conflict. Een voorstel hiertoe wordt op 10 maart besproken in het College van Bestuur. Het is niet de eerste keer, dat er personele problemen zijn bij Studium Generale. De voorganger van Juul Dassen, Yvonne Stevens, spande twee jaar geleden een procedure voor de ambtenarenrechter aan, omdat zij niet de positie be-

Bij het Universiteitskoor is momenteel weer plaats voor enkele sopranen, tenoren en bassen. Deelname staat open voor studenten en medewerkers van de RL en HBO-instellingen. Repetitie iedere maandagavond van 19.30-21.45 uur in het Hoofdgebouw. Inlichtingen bij R. Sprooten, tel. 043-474969.

Studenten gevraagd, die (tegen vergoeding) willen observeren in café's/jongeren-centra, in het kader van een onderzoek naar drinkgedrag van jongeren. Periode eind maart t/m mei '87. Voor meer informatie: J. v.d. Goor, Medische Sociologie, tst. 612/b.g.g. 608.

VVV-Maastricht is op zoek naar mensen met veel vrije tijd, die op afroep en tegen vergoeding beschikbaar zijn voor het rondleiden van gezelschappen in de grotten van St. Pietersberg, Kazematten en Fort St. Pieter. Vereisten: middelbare schoolopleiding, goede contactuele eigenschappen, beheersing van de Nederlandse en tenminste 2 moderne talen. Inf. P. Stevens, tel. 043-252121, tst. 39.

te koop aangeboden wegens beëindiging studie: nieuwe Olympus microscoop model CHC, vraagprijs f 800,00, tel. 023-245475.

Te koop: nieuw Ackerman's Surgical Pathology, Juan Rosai/sixth Edition. Nieuw-prijs f 625,00, nu f 450,00, tel. 023-245475.

Wie is er in het bezit van een bakfiets of een fietskar en kan hem op 23 maart a.s. 's middags een paar uur missen. Bel Karin, tel. 043-437512.

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

kleedde waar zij recht op meende te hebben. De zaak loopt nog. Yvonne Stevens nam zelf ontslag. De conflicten die nu geleid hebben tot de voorlopige schorsing liggen vooral op het gebied van onderlinge samenwerking en persoonlijke wrijvingen. Volgens Leo Leunissen, hoofd Personele Zaken, zegt een voorlopig ontslag niets over de schuldvraag in een conflict. "Daarover moet het onderzoek uitspraak doen. Wij hebben gemeend deze maatregel te moeten nemen, omdat de conflicten zo hoog opliepen, dat er ernstige dingen zouden kunnen gebeuren."

Lucia Geurts

Bestaat Moskou artistiek? Pasen 12-24 april, vliegreis f 1333,33. And what about Leningrad, zelfde data, zelfde prijs. Deze 2 reizen ook van 17-29 mei. Bel snel CIRC, tel. 020-253528 (10-13 uur) of 020-268594.

Op zoek naar filosofies contact? Het tijdschrift voor filosofie "Krisis" biedt mensen die samen willen filosoferen of aan een filosofies project willen werken, de mogelijkheid om met elkaar in contact te komen door middel van "kontakt-advertenties". Vraag een informatie-formulier aan bij Krisis-onderzoek, p/a Middenweg 65 L, 1098 AE Amsterdam.

Te koop aangeboden: Gaskachel, gasfornuis: p.n.o.t.k. Ski's, merk Erbacher, type GP 50, lengte 1,85 meter, bindingen: Marker m', prijs f 80,00. Tel. 888846, of 04405-3545.

Kamer te huur in Maastricht, 2.20m bij 4.20m, huurprijs f 325,00. Incl. Bel. Ilse: 043-631167, bgg: 043-633921.

te koop aangeboden: R. Johnson: Elementary Statistics, z.g.a.n. Prijs: f 60,00. Bel: Ilse, tel. 043-631167.

Wij gaan naar Turkije, Marokko of de Noordkaap. Hiervoor zoeken we nog reisgenoten. Bel voor info: 053-313349/301450.

Te koop Citroën Dyane 6. APK-gekeurd tot febr. 1988. Ferrari-rood met radio, trekhaak e.d. Prijs n.o.t.k. Goedkoopste ferrari ooit re-cycled! tel. 04409-2037.

Te koop: Williams en Warwick, Gray's Anatomy zesendertigste druk (1980), prijs f 75,00. Originele Littmann Stethoscoop (z.g.a.n.). Prijs f 50,00. Nederl. Tijdschrift voor Geneesk. Jaargangen 1970 tot en met 1984 (compleet met trefwoordenindex) waarvan de vol. 1976 t/m 1984 ingebonden zijn, en de vol. 1970 t/m 1975 klaargemaakt voor inbinding. Prijs f 600,00. Bel 043-614590 (ma t/m vr. na 19.00 uur 's avonds, of in weekeinde).

Introductie massagecursus, woensdag 11 maart, 20.00 uur, Hoofdgebouw, kamer 200. Gelieve handdoek mee te nemen.

Ter overname aangeboden: Simca 1000 automatische, enig laswerk nodig, prijs f 300,00. te bevragn Otto, Drenckgaard 82c, tel. 613575.

Gezocht: Student bedrijfseconomie, met kandidaatsdiploma of ervaring in de accountancy, met volleybalervaring in de 1e of eredivisie, met kennis van de duitse taal. Aangeboden: een functie als accountantassistent bij een geronomeerd accountantskantoor in Zuerich (CH) van oktober 1987 tot april 1988, goede financiële vooruitzichten, volleybalervaring bij een 1ste, eredivisieclub in Zuerich. Voor verdere inlichtingen: V. Kerkhof, Dreikönigstrasse 6, 8180 Bülach, Zwitserland, tel. 01-8611688 (P).

Te koop: 10 km van Maastricht uniek vrijstaand huis (mergel en baksteen). Indeling o.a. grote woonkamer 50 m² (zitged. lager niveau) met 2 open haarden en parket, serre met schuifpui, groot atelier, 3 slaapkamers en vw. douche, zolderkamer en vw. c.v.gas. St. Rosash 20 Sibbe-Valkenburg. Prijs plus minus f 200.000. Tel. 04406-15150.

Te koop: onderdelen Citroën 2 CV, o.a. motoren met garantie, starters, dynamo's, plaatwerk etc. Tel. 04407-2776

Twee aardige studentes (5 MF) met rijbewijs zoeken auto (met/zonder bestuurder) die omstreeks 5 maart naar WENEN gaat. Tel. 04950-21060

Te koop aangeboden: 1 telelens 135 mm Panagor voor Minolta met bajonetsluiting, prijs f 70,-. Te bevragen 043-888846 of 631206.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris)
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Walter van Bree
Bart Brouwers
Andre Cremer
Lucia Geurts
Judith Habets
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw
Jan Mokkenstorm
Jannie Riteco

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur, vrijdag de hele dag. Tarieven
op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie.
Voor medewerkers en studenten
gratis. Anderen f 7,50.

Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Univers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wagenings Universiteitsblad

UP-korrespondent: Bert Bakker,
Esther Hageman.

Gemeenten moeten schipperen tussen gedogen en verbieden van prostitutie

DE MADONNA'S EN DE SLECHTE VROUWEN

Het is niet waar dat alle Nederlanders monogaam leven; het is niet waar dat hoeren hun werk als minderwaardig beschouwen; het is niet waar dat alle hoerenlopers een seksuele afwijking hebben.' Vanuit die standpunten moet geopereerd worden als men het heeft over prostitutie, vindt Terrie van der Zijden van de belangenvereniging voor prostituees 'De Rode Draad'.

Prostitutie als noodzakelijk kwaad in de samenleving en hoe gaan gemeentes hiermee om, dat was het thema van de door de juridische studievereniging Rechtstreeks georganiseerde forumdiscussie. Met (onder andere) vertegenwoordigers van de gemeente Rotterdam, de oude rot in het prostitutiebeleid, en de gemeente Heerlen als nieuwkomer op dat gebied.

Diensten tegen betaling

Het taboe dat er nog steeds heerst als het over prostitutie gaat blijkt nog steeds het grootste obstakel op alle gebieden. Terwijl het toch gewoon gaat om het verlenen van seksuele diensten tegen betaling, werk dus, zoals de hoeren het zelf zien. Niet alle vormen van prostitutie worden op dezelfde manier gewaardeerd. De duurste plaats in de prostitutie nemen de callgirls en de escortservices in, zij genieten dan ook de hoogste status. De laagste status is voor de tippelende hoeren, zij die op straat klanten moeten werven. Een groep waarin de laatste jaren vooral heroïne- hoeren te vinden zijn, en die er het slechtst aan toe is gezien de gevaarlijke omstandigheden waaronder gewerkt moet worden. De middengroep wordt gevormd door de meer besloten vormen van prostitutie: het werk in bordelen, de raamprostitutie en de huisvrouwenprostitutie. Het bedrijven van prostitutie op zich is niet strafbaar volgens artikel 250 bis van het Wetboek van Strafrecht, wel als het naar buiten toe treedt (zoals de manier van klanten werven). Gemeenten die echter met verschillende vormen van prostitutie geconfronteerd worden, komen ook voor problemen te staan die te maken hebben met de vaak criminele, anonieme sfeer waarin het prostitutie-gebeuren zich afspeelt. Om die problemen aan te pakken,

wordt er gebruik gemaakt van de verordenende bevoegdheid van gemeenten, met verschillende motieven. In het kader van de zedelijkheid worden er bijvoorbeeld tippelverboden in een APV (Algemene Politie Verordening) neergelegd, of sluiting van bordelen die overlast geven in het belang van de openbare orde.

Twee hoeren op een bankje

Volgens Fien Verlaan, beleidsassistente van de gemeente Rotterdam, is overlast een lastig begrip. 'Feitelijke overlast, zoals hinder van afen aanrijdende auto's van klanten op een bepaalde plek, is makkelijk hanteerbaar. Maar psychische overlast, zoals klachten van omwonenden, is moeilijker. Als mensen al gaan spreken van een 'onhoudbare situatie' in de straat terwijl er alleen twee hoeren op een bankje in de zon zitten, dan weet je als gemeente ook niet hoe daarop in te gaan'. Klachten van buurtbewoners over al dan niet psychische overlast van prostitutie en de acties die daartegen ondernomen worden door de buurt, zijn volgens Jan Visser van de Mr. De Graaf-stichting (een landelijke stichting die zich bezig houdt met de prostitutie-problematiek) ook terug te voeren op het taboe dat op prostitutie rust: 'Ook de buurtbewoners hebben een stigma, zij wonen in een hoerenbuurt en worden daarop aangekeken.' In Heerlen waren de veelvuldige klachten van buurtbewoners aanleiding voor de gemeente om iets te ondernemen tegen de opkomende tippelzone achter het station. Volgens Frans Jansen van Welzijnszaken van de gemeente Heerlen was de problematiek behoorlijk overschat door de vele publiciteit en 'is de zaak nu redelijk ingedamd door repressief optreden van de politie aan de hand van APV-verboden.'

De integrale aanpak, het instellen van gedoogzones en hulpverleningscentra's, zoals in Rotterdam, geldt dus nauwelijks voor Heerlen. Een veldwerker van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs uit Heerlen stelt daar echter zijn vraagtekens bij: 'De prostitutie is alleen een tijdje uit zicht gebleven, de spanningen onder de meiden is alleen maar toegenomen door alle proces-verbalen die ze krijgen'.

Betere voorzieningen

Terrie van der Zijden van de Rode Draad vindt dat er meer nodig is voor een goed gemeentebestuur ten aanzien van prostitutie. 'Praat niet meer over prostitutie met woorden als ontucht en onzedelijkheid, praat erover als werk, want zo zien wij het ook. En vraag eerst aan hoeren zelf hoe ze het liefst hun werksituatie willen zien. Gemeentes kunnen ook best nu al dingen aanpakken, simpele dingen als telefooncellen bij tippelzones of afdakjes als beschutting tegen regen, betere voorzieningen wat betreft controles op geslachtsziekten.' Om te beginnen moet er een eind gemaakt worden aan de onderdrukking van prostituees, vindt ze. 'Als de buurt erachter komt dat in de straat een huisvrouw als prostituee klanten ontvangt dan wordt er geklaagd, bij een muziklerares die klanten ontvangt niet, terwijl die misschien voor meer overlast zorgt.'

Zoals er in iedere vrouw zowel een 'madonna' als een 'slechte vrouw' zit, naar een opmerking uit de zaal, zo zit er in iedere man wel een klant, vindt Jan Visser. Leer dat eerst maar te accepteren, dan volgt de rest vanzelf, aldus de moraal van het forum.

Judith Habets

U-raad bezorgd over nieuwbouw

Het presidium van de Universiteitsraad heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over de onenigheid die ontstaan is over de nieuwbouw van de universiteit op Randwyck. Het College van Bestuur zou ervoor moeten zorgen dat er niet opnieuw publicaties verschijnen over de gerezen meningsverschillen tussen ziekenhuis en universiteit. Ook vraagt het presidium aan het college de universiteitsraad nader te informeren over het instituut van bouwgemachtigde. Op dit moment is prof. dr. J. Greep de enige bouwgemachtigde namens de universiteit. Het presidium constateert dat diens mening afwijkt van die van

het college van bestuur en van de faculteitsbesturen. Bovendien is door het vertrek van de voorzitter van het college van bestuur, mr. R. van den Biggelaar, de zetel van het collegelid/bouwgemachtigde vacant. Volgens het presidium is door de berichtgeving over de onenigheid ook de goede naam van een adviseur (kennelijk wordt de architect van de universiteit, ir. J. Coenen bedoeld) in het geding gebracht. Het presidium merkt daarbij uitdrukkelijk op, dat het de inschakeling van Coenen als architect ondersteunt vanwege de kwaliteiten die de man bewezen heeft.

Inmiddels is aan het eerste verzoek van het presidium al gehoor gegeven. Alle betrokkenen hebben zichzelf een zwijgplicht opgelegd om te voorkomen dat er opnieuw negatieve publiciteit over de bouwplannen komt. Op 11 maart komen allen, die namens het ziekenhuis of de universiteit betrokken zijn bij de bouw in Epen bij elkaar. Tijdens die bijeenkomst, die onder leiding staat van een ambtenaar van het ministerie van Onderwijs, moeten de twee partijen alle knelpunten uit de weg zien te ruimen.

Jacques Herraets

Mijn buik is het kerkhof van mijn kameraden (II of slot)

*De zesde dag sloeg de honger op zijn zinnen
En juist wou hij aan zijn grote teen gaan beginnen
Toen hij door een groot schip werd gered
En veertien dagen later aan wal werd gezet.*

*Het eerst deed hij de reder van het schip zijn verslag.
Kocht een paar borrels en de volgende dag
Ging hij naar de gades van Jan, Japik en Piet
Vertellen wat er met hun mannen was geschied.
Hij sprak: 'Dames, ik ben geen man die woorden verbeuzelt,
Maar ik heb jullie mannen op zee opgepeuzeld.
Ik zeg je de boodschap maar liever nu daad'lijk
En jullie nemen het me toch zeker niet kwalijk?.'
'Waar zijn onze mannen?', klonk het onder
geschreeuw en getier.*

*En Krelis klapte flink op zijn buik en sprak: 'Hier!
Hier rusten Jan, Japik en Piet, de drie braven
Ik heb ze een voor een in mijn buik begraven.
Ik zeg het vol weemoed, O, treurende gaden:
Mijn buik is het kerkhof van mijn kameraden'.
Na een periode van huilen en snikken
Bedaarden de vrouwen, doch met droeve blikken
Bekeken ze Krelis van boven tot onder
Want die buik met hun mannen erin dat leek hen 'n
wonder.*

*Toen trad de flinkste der vrouwen in het midden
En sprak 'Krelis, mogen we ook op het kerkhof
bidden?'
Krelis, blij dat de eerste smart was gestild,
Sprak: 'Zeker, je komt maar, zoveel als je wilt'
Na deze concessie
Trokken de vrouwen iedere dag in processie
Naar Krelis zijn woning en volgens heel oud gebruik
Knielden ze neer op Krelis zijn buik.*

*En ze deden een schietgebed voor de drie braven
Hun mannen die in zijn buik waren begraven.
En zeiden ze eindelijk 'Nou Krelis, me ganen'
Dan was het hele kerkhof kletsnaai van de tranen.*

*Het einde van de geschiedenis zal ik je nu spoedig
meedelen;
Die bidderij begon Krelis knap te vervelen.
Op 'n keer toen de vrouwen weer op kwamen dagen
Schrokken ze van het tableau dat ze zagen:
Krelis had zich in zijn bedstee opgeschoten
En op zijn buik hing een bord: "Kerkhof wegens
schoonmaak gesloten".*

Henny Peltenburg

UNIVERSITEIT GAAT SPORTHAL OP RANDWIJCK HUREN

Maastrichtse studenten kunnen in de loop van '88 voor al hun sportieve prestaties terecht op het Randwyck-terrein. Daar zal de gemeente een groot sportcomplex realiseren en de universiteit krijgt het gebruiksrecht van een van de twee te bouwen hallen. De activiteiten op het gebied van studentensport, die nu nog over verschillende locaties verspreid plaatsvinden, zullen dan in de nieuwe hal worden geconcentreerd. In de bouwplannen is voorzien in een aantal specifieke voorzieningen voor de RL, zoals een klimmuur ten behoeve van de alpinistenvereniging en een droogroebaan voor roeivereniging Saurus. In de hal zullen niet alleen sportieve prestaties geleverd worden. Het wordt een multifunctionele vergaarbak voor RL-activiteiten. De vakgroep bewegingswetenschappen -die nu nog gebruik maakt van accommodatie in Hoensbroek- zal naar Randwyck uitwijken. Daarnaast zullen studenten er kunnen feesten tijdens de introductie, zweogen boven toetsen of wijsheid vergaren op voorlichtingsdagen.

Voor het gebruik van de sporthal brengt de gemeente de RL jaarlijks f 150.000 in rekening. Omdat dit onder de kostprijs ligt mag de gemeente verder om niet beschikken over de bouwgrond, die de universiteit van het ministerie van O & W in erfpacht heeft. Daarnaast zal de hal in de weekends en ochtenduren, wanneer de RL er geen gebruik van maakt, verhuurd worden aan lagere scholen en sportverenigingen. De zaalhuur wordt naar verwachting niet in de sportkaart doorberekend, omdat er op de begroting al een flink bedrag gereserveerd is voor de huur van allerlei accommodaties, die door de nieuwbouw overbodig worden. De bouw van het sportcomplex, naar een ontwerp van de Maastrichtse architect Arthur Albers, begint nog voor de zomer en moet in de loop van '88 afgerond worden. Overwogen wordt om rondom het complex woningbouw -waaronder studentenhuusvesting- te realiseren.

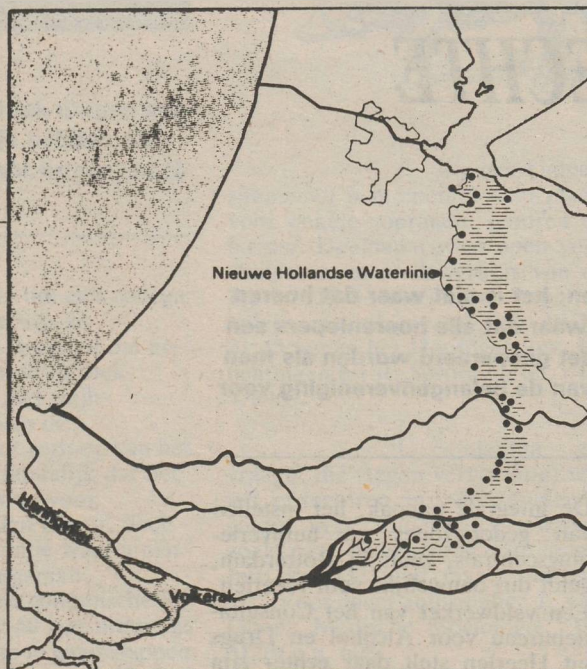
Emely Nobis

HOLLANDSE WATERLINIE

De Hollandse waterrijkdom, de venen en moerasgronden vormden eeuwenlang een natuurlijke verdediging tegen ongewenste indringers. Een gebied dat zich uitstrekt vanaf de vroegere Zuiderzee tot aan de Merwede, is één doorlopende terreinhindernis van aaneengesloten laaggelegen polderland. Tijdens de 80-jarige oorlog beklagde Aylva zich erover in een brief aan Philips II: 'Om alle oorden, ja zelfs het allerellendigste gat ligt een greppel vol water, waar eerst een brug over moet worden gebouwd voor men kan oversteken.

Sinds de Unie van Utrecht (1579) is de landsverdediging officieel geregeld en vastgelegd. Prins Maurits werkte ze uit in zijn: 'Tot defentie van het Neder-Stichtende Hollandt'. De Waterlinie heeft hierin een centrale plaats. Prins Maurits moet hebben gezegd dat hij zo'n linie met slechts 10.000 man tegen 'de gansche werelt' zou kunnen verdedigen. Het zwaartepunt ligt in de zogeheten inundaties: het onder water zetten van stukken land. En liefst zo dat het peil te laag is om er met boten op te gaan. Maar wel zo hoog dat je een verzakking, een sloot of een greppel niet meer kan waarnemen en een onverlaat onherroepelijk ergens met wapentuig en al het water in dondert. Zo simpel als het lijkt, werkt het echter niet.

De bevolking in de onderwaterzettingengebieden reageert niet altijd even enthousiast. De geschiedenis geeft talloze voorbeelden van sabotage en omkoping. Land dat 's avonds heerlijk blank was gezet, stond 's anderendaags kurkdroog. De vorst bleek een andere oppermachtige vijand. Twee keer, in het rampjaar 1672 en in de strenge winter van 1794/95, trokken de Fransen over het ijs en sloegen ze een bres in de verdedigingsgordel. Na de eerste keer werden onder leiding van Menno van Coehoorn (1641-1704) de vestingen, waaronder Naarden, versterkt. Van Coehoorn werd er wereldberoemd door. Ondanks het échec van 1795 bleef de linie een geduchte afweer. Koning Willem I benoemde C. Krayenhoff tot inspecteur-generaal voor de vestingwerken. Deze verlegt de grens van de Waterlinie naar het oosten, waardoor ook Utrecht binnen de linie komt. Krayenhoff brengt talrijke fortifikaties aan en bouwt ondermeer het fort Jutfaas. 'De nieuwe Hollandse Waterlinie' steunt wederom op onderwaterzettingen, maar dit keer beschermen de forten en batterijen de waterkeringen. Bovendien wordt het waterpeil beter beheerst. De geldverslindende voorzieningen zijn nog maar net (na zestig jaar!) voltooid, als het hele stelsel overbodig wordt. De brisant-springlading doet in 1885 zijn intrede en vervangt het eeuwenlang toegepaste buskruit. In één

rode oren

klap zijn alle, uit metselwerk opgetrokken, forten niets meer waard. Wat heden ten dage nog rest van al dat fraais is militair-strategisch van geen betekenis meer. Wat wel gebleven is, is de unieke landschappelijke schoonheid van de bouwwerken. Ze zijn van een prachtige architectuur die harmonieert met de natuurlijke omgeving. De stichting Fort Asperen heeft al dat moois in een boek samengebracht. Er staan schitterende foto's in, tekeningen, gravures en oude kaarten. Het boek getuigt van een verleden waarin de Waterlinie met zijn bouwkundige versterkingen de bevolking een veilig gevoel moest geven. De linie bleek echter nauwelijks militaire macht te hebben. Maar imponeren deed ze wel en dat doet ze nu nog.

*De Hollandse Waterlinie (1986)
Redactie Hans Brand en Jan Brand
Uitgegeven door Veen (Utrecht-Antwerpen) en Stichting Fort Asperen (Acquoy)*

Ton Hameleers

bladeren

Samengesteld door Bart Brouwers

Ronselen

Slechts 22 Maleisische studenten in Nederland, terwijl die toch een hap geld opleveren en de Verenigde Staten er maar liefst 22.000 weet te trekken. Om een wat groter deel van de enorme stroom kapitaal-krachtige studenten uit onder andere dat land op te kunnen vangen, worden jaarlijks wervingscampagnes op touw gezet door de westerse universiteiten. Onderwijsbeurzen maken deel uit van die campagnes en dit jaar was voor het eerst ook Nederland present. Vertegenwoordigers van de Nederlandse instellingen van Internationaal Onderwijs presenteerden in december '86 hun Engelstalige -over het algemeen postdoctorale- cursussen. Het merendeel van de beursbezoekers bleek onbekend te zijn met de engelstalige onderwijsmogelijkheden in Nederland. Maar of het ronselen ook werkelijk geld in het laatje zal brengen moet nog afgewacht worden. (Overzicht)

Langzaam

De twijfelachtige reputatie van de langzaamste universiteit van Nederland (de OU uitgezonderd) komt op dit moment waarschijnlijk de TU Delft toe. Uit de recentste gegevens blijkt dat het percentage studenten dat binnen twee jaar in het bezit kwam van het propaedeuse-diploma ligt nu op 59. Met name mijnbouwkunde en wiskunde lieten een forse daling zien, respectievelijk van 72 naar 51 procent en van 61 naar 44 procent. Volgens een Delftse zegsman is er echter geen reden tot paniek, omdat het hier duidelijk gaat om een landelijke tendens. Oorzaken: het steeds tragere studietempo van de gemiddelde student, de wetgeving en het onderzoek. Volgens de woordvoerder heeft er veel te lang een nadruk gelegen op het onderzoek en dat is ten koste gegaan van het onderwijs. De wetgever verwijt hij inconsistentie: 'Iedereen met een VWO-opleiding zijn wij verplicht toe te laten. Zelfs met een vijf voor wiskunde mag je nog naar Delft. Maar in het eerste jaar moeten we van de minister wel streng selecteren. En als er dan een

hoop mensen in die zeef blijven hangen, dan straffen ze ons door minder geld te geven.' (Delta)

Prof A

Sinds een jaar of tien bestaan er in eindhoven twee soorten hoogleraren. A-hoogleraren, die vroeger lector heetten, maar zich vanaf 1978 professor mochten noemen en B-hoogleraren, die altijd al professor waren. B-hoogleraren, de echte dus, verdienen echter een paar duizend gulden meer dan de A's (een topsalaris van ruim 11.000 gulden tegenover ruim 9000 gulden voor de A's). De Technische Universiteit schaamt zich zo voor dit verschil dat ze in de advertenties waarmee hoogleraren geworven worden het aangeboden salaris maar helemaal verzwijgt. Men vreest met name kandidaten uit het bedrijfsleven af te schrikken. Aan de universiteit is hevige beroering ontstaan over deze verschillen in beloning, een aantal hoogleraren vindt deze manier van handelen onrechtvaardig. Het College van Bestuur is het daar niet mee eens. 'Naar het voorkomt dient de relatieve zwaarte van een leerstoel B gerelateerd te worden aan de breedte en diepte van het vakgebied, mede gezien de ontwikkelingen van dat gebied in lange-termijn perspectief.' Over de salarissen van de aio's (1725 gulden bruto) bestaat naar verluid echter niet veel onrust aan de TUE. (Folia)

boeken
in heel linnen
in leer
met goudopdruk
in perkament

maar ook stencils,
proefschriften, e.d.

handboekbinderij
arno lipsch

hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

De bescherming van een prijs

BRIGHT YOUNG MEN

Je bent jong en je wilt onderzoeken. Maar de plaatsen in het wetenschappelijk onderzoek zijn schaars en in hun zuinigheid geven de universiteiten ze bijna nooit levenslang weg. Afstuderen, onderzoekje doen, promoveren en wegwezen, dat is de harde praktijk die door de invoering van de tweefasenstructuur regel geworden is. De bedoeling is dat met tijdelijke plaatsen een permanente verjongingskuur gegeven wordt aan de wereld van het onderzoek, maar de keerzijde van de medaille is, dat jonge onderzoekers alleen in bestaande projecten een plaats kunnen vinden. Eigen richtingen in slaan is er niet bij. Vandaar dat ondanks alle goede bedoelingen het werken met tijdelijke contracten conserverende effecten heeft. De laatste tijd zijn er echter nieuwe ontwikkelingen aan de gang die jonge veelbelovende onderzoekers in staat stellen hun eigen gang te gaan. In de Beiaard-nota van 1984 werd een fonds aangekondigd, om de jonge spruiten uit het onderzoek de beschermde omgeving te bieden waarin zij tot volle bloei konden komen. Inmiddels is de eerste lichting van 52 bright young people door minister Deetman van een contract voorzien. Onder hen één Maastrichtenaar: Chris Reutelingsperger (31), veelbelovend biochemicus. We spraken met hem over zijn beschermde status. Een soortgelijke status geniet farmacoloog Jos Smits (33) sinds enkele maanden, maar hij is daar op een heel andere manier aangekomen: hij is door de Hartstichting benoemd tot 'established investigator'. Die benoeming is goed voor vijf jaar ongestoord onderzoek op topniveau. Ook met hem hadden we een gesprek.

Jos Smits

Voor de Beiaard-fellowships heeft minister Deetman een bedrag gereserveerd van 25 miljoen gulden. Daarmee kunnen structureel 300 jonge onderzoekers aan de slag in het universitaire onderzoek. Deetman heeft de selectie en begeleiding van de fellows uitbesteed aan de Koninklijke Academie van Wetenschappen, vandaar dat de naam Beiaard-fellows inmiddels vervangen is door de meer prozaïsche aanduiding 'KNAW-onderzoekers'. De voorbereiding van de eerste aanstellingen is niet zonder slag of stoot verlopen. De universiteiten hebben maar mopperend genoeg willen nemen met de wens van Deetman om het budget centraal te beheren en later bij de selectie werd nog eens bezwaar tegen de onduidelijkheid waarmee de KNAW te werk ging bij de selectie van de onderzoekers. Binnen elke instelling konden faculteiten op zoek gaan naar kandidaten die voldeden aan de voorwaarden dat ze gepromoveerd, jonger dan veertig jaar en veelbelovend waren. Van tevoren was door de universiteiten een verdeelsleutel afgesproken voor het aantal kandidaten dat ieder zou aanmelden. Maastricht zou er vijf kunnen voordragen, maar de interne selectie leverde maar vier kandidaten op. Chris Reutelingsperger was daarvan de enige die succes had. Zijn benoeming kan overigens pas op 19 juni ingaan, omdat hij

vanaf die dag voldoet aan de voorwaarde dat hij gepromoveerd moet zijn.

Salaris overgenomen

Vanaf die dag kan Reutelingsperger zich drie jaar lang (met een mogelijkheid van verlenging tot vijf jaar) volledig wijden aan het onderzoek waar hij mee sinds 1981 mee bezig is. Zijn salaris wordt dan door het speciale fonds van minister Deetman overgenomen en van het vrijgekomen geld kan een extra biochemicus worden aangetrokken, ook al is dat geen geld van de universiteit. Reutelingsperger werkt namelijk sinds eind 1985 voor rekening van een farmaceutische industrie, waarmee de universiteit een contract voor vijf jaar heeft afgesloten. Behalve het salaris van Reutelingsperger betaalt de firma, die absoluut anoniem wil blijven, ook het salaris van twee analisten en de laboratoriumkosten. Naarmate zijn onderzoek vordert ziet het er steeds meer naar uit dat de industrie het contract nog gaat verruimen.

Reutelingsperger heeft al die belangstelling te danken aan een nietig stofje dat hij in zijn eerste jaren in Maastricht op het spoor kwam. Hij werkte onder leiding van Gerard Hornstra aan een project, dat toen 'Vaatwandgeïnduceerde stolling' heette. Inmiddels is dat project

omgedoopt tot het 'Vasculair Anti Stollings-project', kortweg VAC-project. 'Mijn opdracht was stoffen te karakteriseren die stolling veroorzaken, maar al heel gauw bleek dat er in de vaatwand een stof zat, die stolling tegenging. Toen hebben we dat stofje gekarakteriseerd. Het bleek een eiwit te zijn dat vanuit een theoretisch model geredeneerd bij uitstek een anti-stollende werking heeft. Er bestaat nu nog geen stof waarvan bekend is dat zij die werking heeft. Er zou wel eens antithrombosemiddel uit voort kunnen komen, vandaar dat de farmaceutische industrie zoveel interesse heeft'.

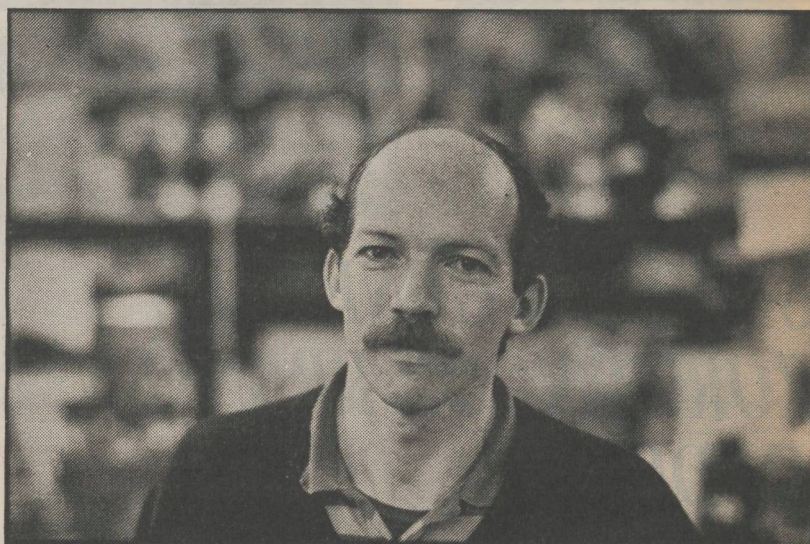
Patent

'Meteen na mijn eerste voordracht over de stof kreeg Gerard Hornstra het lumineuze idee om daar patent op aan te vragen. Dat is ook gebeurd en daardoor hebben we een uitstekend contract met de industrie kunnen afsluiten. Onze vrijheid als onderzoekers is volledig gewaarborgd. De afspraak is dat wij het fundamentele onderzoek hier doen en dat de industrie het toepassingsgerichte deel doet'.

Volgens Reutelingsperger is een belangrijke overweging voor zijn selectie geweest dat hij werkt in wat Deetman bij de installatie van de eerste lichting aanduidde als een 'excellent onderzoeksklimaat'. 'Als iemand geselecteerd wordt wil dat zeggen dat zijn groep goed is, het is ook een erkenning van de hele groep'.

Toch blijft het grootste profijt natuurlijk weggelegd voor de individuele onderzoeker. Voor wat betreft de financiële kant is dat zonder meer duidelijk, maar er zitten ook grote immateriële

le voordelen aan het fellowship. Reutelingsperger: 'Het komt bijna nooit voor dat je als jong onderzoeker een eigen richting in kunt slaan. Als je ergens binnenkomt, krijg je je plaats toegewezen in een bestaand project. Eigenlijk wil een jong onderzoeker ook niets liever dan dat, want het is de enige veilige manier om aan je promotie te werken. Maar na je promotie is het afgelopen, dan moet je normaal gesproken plaats maken voor een ander. Op die manier werk je vergrij-

Chris Reutelingsperger. (foto franco Gori)

zing van de vaste staf in de hand. Het voordeel van dit soort voorzieningen is dat je meer armslag krijgt voor richtingen die niet direct in het project passen. Je kunt dankzij die bescherming beter je eigen gang gaan'.

Established investigator

Farmacoloog Jos Smits had in tegenstelling tot Reutelingsperger al een vaste aanstelling als hoofddocent op zak, toen hij in november vorig jaar door de Hartstichting benoemd werd tot 'established investigator', een begrip dat uit de Verenigde Staten is komen overwaaien. Een externe instantie, die belang heeft bij goed wetenschappelijk onderzoek, neemt voor een bepaalde periode een wetenschapper voor haar rekening met inbegrip van alle faciliteiten die hij nodig heeft om er iets goeds van te maken. In het geval van Smits vergoedt de Hartstichting zijn salaris en alle kosten die hij maakt voor reizen of verblijven op plaatsen die hij van belang vindt voor zijn onderzoek. Het geld dat op die manier wordt uitgespaard komt volledig aan het onderzoek van Smits ten goede, is binnen de groep afgesproken. De onderwijstaken, die Smits op een halve dag in de week na afstoot, worden door de andere leden van de groep overgenomen. Als tegenprestatie moet Smits een maal per jaar rapporteren over de voortgang van zijn onderzoek en moet hij eventuele patenten, die eruit voortkomen, afstaan aan de Hartstichting. 'Verder blijf

ik gewoon hier werkzaam en als het contract over vijf jaar is afgelopen, treed ik automatisch weer in dienst van de universiteit'. Ofschon hij nog 34 moet worden, heeft Smits zijn sporen in het onderzoek al lang verdiend. 'Er is niets dat er echt uitspringt, mijn werk vertoont een constante lijn', zegt hij, 'maar misschien heeft mijn onderzoek naar bloeddrukverlagende de doorslag gegeven bij mijn benoeming'. Er lopen meerdere projecten waarvan hij leider is. Het nieuwe project waaraan hij op kosten van de Hartstichting begint, draagt de romantische naam 'Het falende hart'. Zowel de pathologische aspecten als de mogelijkheden voor behandeling komen daarbij aan de orde. Dat thema is overigens door Smits zelf gekozen, niet door de Hartstichting.

Vrijheid

Dat duidt erop dat de persoon van de onderzoeker voorop staat en niet dat een bepaald onderzoek bij iemand 'besteld' wordt. Vandaar dat de stichting spreekt van een 'prijs', die vernoemd is naar dr. E. Dekker. De bijbehorende bedragen zijn afkomstig uit het studiefonds van de Hartstichting, waaruit een reeks activiteiten bekostigd wordt. Smits en een Leidse biochemicus zijn de twee onderzoekers, die voor de hoogste onderscheiding in aanmerking zijn gekomen.

Jacques Herraets

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk.

- * Aldaar zijn gevestigd het **R.K. Studentenpastoraat Maastricht** en de **R.K. Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- * In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- * Het Studentenhuis biedt graag de **gehele dag gastvrijheid** aan alle studenten van Universiteit en HBO-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- * Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentenvoorzitter is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

Cultuurbewakers als zendeling

STUDIUM GENERALE ZORGT VOOR KRENTEN IN DE PAP

Ze kijken wat somber, de drie mannen van Studium Generale. Ze zijn niet erg blij met het afkeurende stukje over de tentoonstelling "Er was, er is..." in het Bonnefantencomplex (Observant 22). Ze blijken sowieso niet zulke blijde baasjes, want het organiseren van Studium Generale-programma's is geen sinecure: verzuchtingen van Jacques Reiners, Peter Verberne en Frits Nies, de cultuurbewakers van de universiteit.

Professor Dreesman (van Vroom &) klaagde er onlangs tijdens een symposium in Nijmegen over dat studenten tegenwoordig zo pover algemeen ontwikkeld zijn. Ze lezen zelfs geen goed boek meer. Een onderzoek naar het leefpatroon van studenten door het blad Cursor van de Technische Universiteit Eindhoven toonde aan, dat studenten liever voor de buis hangen en sporten dan aan cultuur doen. Studium Generale kan daar iets aan doen. Het zorgt voor de broodnodige culturele, maatschappelijke en filosofische krenten in de pap. Vooral in een instelling als de Maastrichtse universiteit, waar pragmatische en beroepsgerichte opleidingen de boventoon voeren moet Studium Generale "de eenzijdigheid van de studie doorbreken en aanvullingen geven op het reguliere onderwijs, op het gebied van: inzicht in de samenhang der wetenschappen; de culturele en persoonlijke ontwikkeling; de voorbereiding tot deelname aan het sociale leven; de beroepsopleiding". Zo zijn de doelstellingen geformuleerd in de Gids van de universiteit. In het RL-Ontwikkelingsplan 1986/1990 wordt bovendien het regionale belang van Studium Generale aangeduid: deskundigen uit de regio nemen vaak deel aan de voorbereiding van de programma's en er is samenwerking tussen universiteit en HBO-instellingen, "waarbij een ontwikkeling naar een SG Hoger Onderwijs Zuid-Limburg voor ogen staat."

Woorden van Goede Wil. Maar woorden zijn nog geen werkelijkheid. Urenlang telefoneren om net die ene spreker binnen te halen, die tot nu toe op geen enkele uitnodiging wilde ingaan, anderhalf jaar lang intensief contact hebben met een kunstenaar in Duitsland over de inrichting van zijn tentoonstelling, sjacheren over geld, zo'n vijf keer per jaar een bulletin uitgeven met achtergrond-informatie, onderzoek doen naar interesses en behoeften van de doelgroep, ideeën inventariseren en ontwikkelen, de hobbels en valkuilen nemen van de bureaucratie en vooral de beleidsmakers porren om hun woorden van goede wil te concretiseren in geld en menskracht. Dat is de werkelijkheid.

Luxe

Sinds de oprichting van het SG in 1979 tot februari 1986 werd al het werk gedaan door twee mensen, die samen anderhalve formatieplaats vulden. Een krappe bezetting die

Jacques Reiners (links) en Peter Verberne: een litanie van klachten. (foto Franco Gori)

dan ook af en toe zorgde voor overspanning. Met de aanstelling van Frits Nies op halftime basis is er enige verlichting gekomen. Op dit ogenblik is er zelfs sprake van een "luxe" situatie. Peter Verberne versterkt de geleerden voor achttien maanden als gewetensbezwaarde dienstweigeraar. Voor een budget van 54.000 gulden per jaar voeren zij de programma-voorstellen uit, die in de begeleidingscommissie voorbereid worden. In de commissie, onder aanvoering van de rector magnificus, zitten twee universitaire medewerkers (juridische faculteit en beleidswetenschappen), de directeur van de Stadsacademie, een docent van de Vertalersopleiding en een rechtenstudent. Het bureau voert het secretariaat.

Bij het College van Bestuur ligt een voorstel de commissie uit te breiden met vertegenwoordigers van andere faculteiten en HBO-instellingen.

Vanuit organisaties in de stad, zoals het Filmhuis, Bonnefantenmuseum, Jan van Eyck Academie zijn toehoorders aanwezig bij de commissievergaderingen. Zij denken mee, maar hebben geen stemrecht.

De ideeën voor de programma's worden van alle kanten aangedragen. Een regelmatige bezoeker wijst bijvoorbeeld op het belangrijke werk van professor Schoenmakers, een wiskundige die van grote invloed is geweest op de kunstenaarsgroep van de Stijl. Studenten-pastor Pim Ligvoet komt met het thema homostudies. De stichting Intro, die concerten van hedendaagse muziek organiseert, lanceert een plan voor een programma rond hedendaagse Belgische componisten. Vooral sinds de afschaffing van de Beeldende Kunstenaars Regeling vragen kunstenaars om expositieruimte voor hun werk.

Exposorium

Het woord "tentoonstelling" maakt een hoop los bij de mannen van Studium Generale (de enige vrouw is bij het gesprek niet aanwezig). Het SG heeft als vaste expositieruimte de gangen in het Bonnefantencomplex, de huisvesting van de universiteitsbibliotheek. Maar het voert er niet de alleenheerschappij. Reiners: "Je hebt te maken met de bibliotheek, Civiele Zaken en de Technische Dienst. Iedereen heeft zijn eigen zegje en niet iedereen stelt zich altijd even flexibel op."

SG zou graag een goed geoutilleerd "Exposorium" hebben met een opslagruimte voor materialen, met vrijrijdbare vitrinekasten en vooral in eigen beheer. Vanuit een bewust kunstbeleid zouden daar tentoonstellingen kunnen worden opgezet. Een jaar geleden deponeerde Reiners een beleidsvoorstel bij de begeleidingscommissie.

"Dat is gestoeld op twee gedachten. De universiteit moet voorwaarden scheppen voor het ontstaan van beeldende kunst, bijvoorbeeld door een percentage in de exploitatiekosten te bestemmen voor de aanschaf van kunst. En de universiteit moet beeldende kunst toegankelijk maken voor een breed publiek. Nu bestelt Civiele Zaken een paar meter kunst en verdeelt dat over de ruimtes. Je zou ook een deptt kunnen maken, waar medewerkers zelf kunnen kiezen wat ze op hun kamer willen, een soort kunsttuleen." Met het voorstel is nog niets gedaan. Bij andere universiteiten is het beter geregeld. Eindhoven heeft een eigen grafiekcollectie opgebouwd, die jaarlijks voor 10.000 gulden wordt aangevuld, Rotterdam heeft behalve grafiek, ook een verzameling fotografie. Aan de VU in Amsterdam heeft men een eigen expositieruimte.

Reiners: "We hebben weleens gestoeid met de gedachte om de binnenplaats van het Bonnefantencomplex te overdekken. Maar zo'n ei moet je uitbroeden en dan op de juiste plek en tijd met veel gekakel leggen."

Voorlopig proberen Reiners c.s. goodwill op te bouwen door doorlopend tentoonstellingen te organiseren van wisselend niveau en samenstelling. "Zo laten we zien wat er kan, dan komt er misschien extra geld op tafel."

Van het totale budget gaat een kleine 20.000 gulden alleen al op aan publiciteit. Van de rest (zo'n 34.000 gulden) moet alles betaald worden.

Voorlopig exposities zijn duur. Een fototentoonstelling, zoals die van Edouard Boubay in mei, kost gemiddeld drieduizend gulden aan bruikleen. Afdingen, onderhandelen, zoeken naar goede alternatieven en soms een goedkoop tussen-doortje is het motto. Dan laat je weleens een steek vallen. Zoals met de expositie "Er was, er is...", die goedkoop was, heel wat leek, maar uiteindelijk bitter tegenviel.

Zendingswerk

Van wezenlijk belang is de vraag of de papieren doelstellingen ook werkelijk gehaald of benaderd worden. Pikken de studenten de krenten uit de pap? In 1980 koos de universiteit voor een openstelling van het Studium Generale voor alle studenten en medewerkers uit het hoger onderwijs. In de loop van de jaren kwamen ook steeds meer buitenstaanders op de programma's af.

Reiners: "De laatste tijd worden de activiteiten goed bezocht. Gemiddeld hebben we zo'n honderd mensen binnen. Dat is wel eens anders geweest."

Het blijkt heel moeilijk een standaardgetal vast te stellen voor het aantal studenten, dat aan de programma's deelneemt. De ene keer is het vijftien procent, de andere keer tachtig. Uiteraard hangt dat heel nauw samen met de onderwerpen, die SG behandelt. Het filosofieprogramma scoorde hoog tot zeer hoog. Moderne muziek en beeldende kunst zijn in. Maar onderwerpen die betrekking hebben op de samenleving, zoals Milieu, Vredesvraagstukken en Vrouw en Organisatie trekken weinig belangstelling. Collega's in andere universiteitssteden signaleren dezelfde tendenzen. Er lijkt een soort golfbeweging in te zitten. Maatschappelijke vraagstukken zijn uit de mode. De programmamakers proberen de golven een slag voor te zijn en dat resulteert in een groeiende belangstelling voor de activiteiten.

Niet alleen passief zijn studenten betrokken bij de SG-projecten. Voor de kunstenaars-in-opleiding ligt een actieve deelname het meest voor de hand. Al bijna een traditie is de expositie van eindexamenleeringen van de Stadsacademie. SG-medewerker Peter Verberne was een van de exposanten in 1986. Studenten van de kunstacademie hebben onder andere ook meegewerkt aan een project Industriële Vormgeving in het kader van hun eindscriptie. Voorbeelden van concrete "aanvulling op het reguliere onderwijs".

Studenten van de universiteit pakken de mogelijkheid om zelf mee te werken aan een programma, in het kader van bijvoorbeeld een bijvakstudie, minder makkelijk op. De kloof tussen eigen opleiding en Studium Generale lijkt te groot. Bovendien is er binnen de eigen faculteit niet altijd iemand te vinden, die de keuze voor een wat afwijkend bijvak honoreert met goedkeuring, laat staan ondersteuning.

Reiners: "We moeten oppassen niet te overdrijven. Natuurlijk sluiten onze programma's beter aan op de kunstopleidingen. Maar juist binnen instellingen die zelf geen culturele of sociale studierichtingen hebben, bijvoorbeeld de Technische Universiteiten of Wageningen, blijkt Studium Generale in hoge mate ontwikkeld. Vanuit de faculteit geneeskunde en gezondheidswetenschappen hebben studenten een actieve rol gespeeld, bijvoorbeeld bij de projecten Gezondheidszorg en Politiek, Arts en Mis-handeling, en Gezondheidszorg en Vredesproblematiek."

Studium Generale is een soort zendingswerk, een vrijblijvende zaak. De marktwaarde van afgestudeerden is wat telt. Voor de programmamakers is het troostrijk te weten, dat juist vanuit het bedrijfsleven de roep om creatieve en algemeen ontwikkelde persoonlijkheden groter wordt. Zendingswerk en handel zijn altijd goede partners gebleken.

Lucia Geurts

studium generale

Bulletin

Het Studium Generale bulletin is een uitgave van het Studium Generale te Maastricht. Het verschijnt drie tot zes maal per jaar en is bestemd voor studenten en medewerkers van het W.O. en het H.B.O. te Maastricht. Op verzoek kunnen overige geïnteresseerden het bulletin thuis gestuurd krijgen.

Jaargang 5, nummer 3

und machet euch die erde untertan

In het kader van de universitaire vredesdagen heeft het Studium Generale

onlangs een lezing en een forumdebat georganiseerd over de toekomstige rol en betekenis van de vredesbewegingen. Middels de hierbij gepresenteerde tentoonstelling van de Duitse kunstenaar Horst Meister wordt het thema oorlog en vrede ook vanuit de artistieke hoek belicht. Dit onderwerp neemt in het werk van Meister een belangrijke plaats in naast enige andere sociale vraagstukken. Ter inleiding bij de tentoonstelling volgen hier twee artikelen. Een van de hand van Peter Verberne, medewerker van het bureau Studium Generale, over kunstenaar en engagement zoals deze met name in de persoon en het werk van Meister gestalte hebben gekregen, daarnaast een samenvatting en bewerking van het door Erhard Eppler in 1985 geschreven voorwoord voor de catalogus van de tentoonstelling Und machet euch die Erde Untertan.

De opening zal plaatsvinden op vrijdag 13 maart a.s. om 20.00 uur in de Universiteitsbibliotheek, Bonnefantencomplex, Bonnefantenstraat 1 te Maastricht. Horst Meister en Albert Nijsten, lid van de vredesbeweging in Venlo, zullen bij deze gelegenheid een korte inleiding houden.

De tentoonstelling is te bezichtigen op werkdagen van 9 tot 21 uur en 's zaterdags van 9 tot 13 uur.

Und machet euch die Erde Untertan duurt tot en met zaterdag 11 april. Toegang gratis.

de kunstenaar als journalist

Het journaal van de NOS ligt zoetjes ingebed tussen de romantische, wervelende of honingzoete reclamespotjes van de STER. Het lijkt alsof deze kijkdichtheids-truc een balsemende stroop smeert over de wonden die het nieuws van de dag in je gedachten brandt. De ellende van alledag gevat in een kleurige lijst.

We leven toch in een fantastische cultuur, waar de verworvenheden van het menselijk vernuft ons dagelijks dienen.

Dat zie je dagelijks in de reclame. En wat de onderkant van die fantastische cultuur uitspuwt, zie je dagelijks in het journaal. En dat ziet ook Horst Meister, het kleine venijn uit Viersen, West Duitsland.

Horst schippert niet. Hij kiest voor stellingname. Op zijn doeken, in zijn gedichten en in zijn zijn. Horst Meister schildert dingen die gebeuren. Hij confronteert je met een stuk werkelijkheid waar geen kleurige lijst omheen past. Omdat, als niet iemand stilstaat bij die zaken, niet jij of ik, maar anderen schade hebben van die prachtige verworvenheden, waar ik hierboven over sprak.

Daar, waar mensen bouwen aan kennis en vertrouwen in de toekomst, op de universiteit, zou je kunnen zeggen, heeft het Studium Generale het aangedurfd het universitaire publiek tijdens de universitaire vredesdagen te confronteren met het werk van Horst Meister. Een rare vorm van kunst. Niet een vorm van kunst die op zoek is naar de grenzen van de kunst, maar een vorm van kunst die op zoek is naar de grenzen van onze cultuur.

De beelden op de televisie schieten voorbij. Uit het oog, uit het hart. De beelden van Horst Meister blijven zolang hangen in de universiteitsbibliotheek, tot er een klein stukje van wat daarin omgaat tot je doordringt. Hoop ik.

De snelheid waarmee onze fantastische cultuur zich ontwikkelt, wordt met dezelfde snelheid weergegeven in het journaal. Zo snel, dat we nog wel eens voorbijrazen aan wat onderweg doodgaat.

Daarom de journalistieke schilderkunst van Horst Meister, omdat de journalistiek van krant, radio en televisie niet altijd kan laten zien dat de problematiek van gisteren ook de problematiek van vandaag is.

Als je dit nu leest, kijk dan vrijdag de dertiende maart niet naar het journaal van acht uur, maar tart deze

ongeluksdag en begeef je naar de opening van de tentoonstelling van het werk van Horst Meister, live in de universiteitsbibliotheek, Bonnefantenstraat 1, Maastricht.

Peter Verberne

und machet euch die erde untertan

De kunst van Horst Meister is de kunst van de boodschap. Voor zover als hij erin slaagt zijn boodschap over te brengen is voor hem zijn kunstenaarschap geslaagd. Meisters boodschap is duidelijk: het leven hier op aarde voltrekt zich als in een horrorfilm. In deze wereld kan de mens die zich bewust is van de hem omringende wereld niet anders dan aan deze wereld ten gronde gaan, fysiek of psychisch. Als de beelden, zoals Horst Meister die ons toont, de enige weergave van de werkelijkheid zou zijn dan restte ons slechts een totale overspannenheid. De opvattingen in zijn schilderijen weerspiegelen zijn kijk op deze samenleving: de dreigende rampspoed van een kernoorlog, de vergiftiging van ons milieu, de schrijnende armoede in de onderontwikkelde landen tegenover de overweldigende rijkdom van de westerse industrielanden. In het werk van Meister wordt de dood zichtbaar en wel de dood in zijn meest vijandige vorm. Immers, de dood kan ook de gedaante van een genadige helper aannemen. Hier echter is het een dood die uiteindelijk geen leven meer kan doden. Deze dood rest slechts de dood van zichzelf.

Wat opvalt in de schilderijen van Meister is dat de sombere, zware kleuren op de voorgrond en de lichte, zachtere tinten op de achtergrond zijn geschilderd alsof zij de schreeuw uitdoven, de schreeuw van een mens die zegt: 'De aarde is geen vuilnisbelt waar je al wat je maar kunt gebruiken uit kunt halen. 'Machet euch die Erde untertan', zo luidde de bijbelse boodschap en wat hebben wij daarmee gedaan?

DER GENERAL
aus "Schwandler Totentanz" von Horst Meister

tentoonstellingsagenda

vrijdag 13 maart

Bonnefantencomplex 20.00 uur

Opening tentoonstelling 'Und machet Euch die Erde Untertan' van Horst Meister, door Albert Nijsten en Horst Meister

'Und machet Euch die Erde Untertan' is te zien in het kader van de

Universitaire Vredesdagen, van 13 maart tot 11 april

Bonnefantencomplex, Bonnefantenstraat 1, Maastricht.

Werkdagen van 9.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 13.00 uur

Het Bureau Studium Generale

De programma's van het Studium Generale worden georganiseerd door het Bureau Studium Generale, dat gehuisvest is in het voormalige Gouvernements aan de Bouillonstraat te Maastricht.

De medewerkers zijn als volgt telefonisch te bereiken: Juul Dassen en Frits Nies 043-887777, toestel 219; Peter Verberne en Jacques Reiners, 043-887777, toestel 366.

Informatie

De activiteiten van het Studium Generale worden aangekondigd via het bulletin dat als bijlage bij de universiteitskrant De Observant verschijnt. De Observant wordt t.b.v. de RL-studenten via de faculteiten gedistribueerd. Voor studenten van het HBO worden de bulletins op de diverse instellingen bij de portiers gelegd. Het bulletin is gratis verkrijgbaar. Daarnaast kondigen wij de programma's aan via artikelen in de plaatselijke en regionale pers en middels affiches die in de stad worden verspreid.

van den biggelaarprijs 1987

Kort voor het afscheid van de voorzitter van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg, mr. R.B. van den Biggelaar, is op initiatief van een aantal leden van de universitaire gemeenschap een stichting opgericht met als doel de herinnering aan deze markante persoon geruime tijd levend te houden binnen het Maastrichtse hoger onderwijs. Een van de middelen om dit te verwezenlijken is het instellen van een cultuurprijs: de Van den Biggelaarprijs. De stichting hoopt dat van deze prijs, welke jaarlijks of tweejaarlijks zal worden toegekend, een stimulans uit zal gaan voor het intellectuele en culturele

klimaat van studerende te Maastricht. De prijs zal worden toegekend aan de winnaar van een prijsvraag welke bij toerbeurt zal worden uitgeschreven op literair gebied en op het terrein van de plastische kunsten. Dit jaar wordt gestart met een literaire prijsvraag. Dit geschiedt in nauwe samenwerking met het universiteitsblad De Observant, waarin ook te zijner tijd de volledige voorwaarden voor deelname zullen worden aangekondigd. In principe is deelname aan deze prijsvraag voorbehouden aan studenten die zijn ingeschreven aan de Rijksuniversiteit Limburg en/of aan een van de te Maastricht gevestigde instel-

lingen voor Hoger Beroepsonderwijs alsmede leden van het personeel van de Rijksuniversiteit Limburg, allen tot een leeftijd van 36 jaar. De beoordeling van de in te zenden werken zal geschieden door een onafhankelijke jury bestaande uit de hoogleraar cultuurwetenschappen van de Open Universiteit Hans van de Bergh, de dichter en essayist Wiel Kusters, de prozaïst Ad van Ierssen en de redactrice van De Observant Evelyne de Leeuw.

Informatie over deze prijsvraag bij: Machteld Roede, 043-888595 Jacques Reiners, 043-887777, toestel 366

maart

- zo 1
- ma 2
- di 3
- wo 4
- do 5
- vr 6
- za 7
- zo 8
- ma 9
- di 10
- wo 11
- do 12
- ma 13
- di 14
- wo 15
- do 16
- ma 17
- di 18
- wo 19
- do 20
- ma 21
- di 22
- wo 23
- do 24
- ma 25
- di 26
- wo 27
- do 28
- ma 29
- di 30
- wo 31

plaats, toneelstudio, toneelacademie, Lenculenstraat 31, Maastricht. De zaal biedt plaats aan maximaal 120 toeschouwers. **aankomsttijden 20.30 uur** kaartverkoop op de dag van de voorstelling van 9.00-17.00 uur bij het Bureau Studium Generale, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 3, Maastricht; of bij de Toneelstudio vanaf 19.30 uur. **toegangsprijs** Studenten/CJP f 5,-; Studenten Toneelacademie f 2,50; Overigen f 7,50. **inlichtingen:** Bureau Studium Generale, tel. 043-887777, toestel 219/366. Telefonisch reserveren is niet mogelijk.

Samen met de Maastrichtse Toneelacademie organiseert het bureau Studium Generale dit voorjaar vijf theatervoorstellingen in de toneelstudio van de toneelacademie. Middels deze samenwerking komen de Rijksuniversiteit Limburg en de toneelacademie tegemoet aan een reeds langer levende wens om onder andere via het Studium Generale, dat zich zowel op studenten van het WO als van het HBO richt, de contacten tussen beide instellingen te intensiveren. Voor de toneelacademie wordt met deze gezamenlijke programmering van de toneelstudio een stap gezet in de richting van een verdere uitbouw van deze studio tot een Maastrichts podium voor kleinschalig theater, dat naast de stadsschouwburg een bestaansrecht kan hebben. Zulks geschiedt overigens in goed overleg met het Cultureel Centrum alhier. Daarnaast gaat deze theateraccommodatie in de toekomst onderdak bieden aan producties van studenten van de toneelacademie, aan voorstellingen van amateurtoneelverenigingen uit de regio en tenslotte aan voorstellingen welke in het kader van het Studium Generale worden georganiseerd. Voor de laatstgenoemde variant zijn de toneelacademie en het Studium Generale een hechte vorm van samenwerking aangegaan. Het hier aangeboden programma is er het eerste resultaat van.

april

- wo 1
- do 2
- ma 3
- di 4
- wo 5
- do 6
- ma 7
- di 8
- wo 9
- do 10
- ma 11
- di 12
- wo 13
- do 14
- ma 15
- di 16
- wo 17
- do 18
- ma 19
- di 20
- wo 21
- do 22
- ma 23
- di 24
- wo 25
- do 26
- ma 27
- di 28
- wo 29
- do 30

something else; institutional pyjamas toneelacademie 20.30 u

hosanna (homocyclis) toneelacademie 20.30 u

homoseksualiteit en lesbienisme en cultuur: subcultuur aula jezuïetenklooster 20.00 u

venijnig variété toneelacademie 20.30 u

Vragen over of suggesties voor het programma? Op werkdagen van 9 tot 17 uur zijn Jacques Reiners en Peter Verberne (043-887777 toestel 366) daarvoor bereikbaar. Binnenlopen kan ook, het bureau is gevestigd op de eerste verdieping van het Oud Gouvernement, op de kamers 1.225 en 1.226.

- adressen**
- Aula jezuïetenklooster Tongersstraat 53, 043-888888
 - Oud Gouvernement Bouillonstraat 3, 043-887777
 - Bonnefantencomplex Bonnefantenstraat 1, 043-888888
 - In de Nieuwenhof Zwiggelpot 4, 043-888888
 - Maastrichts Conservatorium Bonnefantenstraat 15, 043-292222
 - Toneelacademie Lenculenstraat 33, 043-212241

baobab

Crimen Injuria is de derde productie van de jonge, Utrechtse theatergroep Baobab. Het stuk werd in 1985 geschreven door de zuidafrikaanse Miriam Tlali, in opdracht van theatergroep Baobab en met subsidie van het Ministerie van VVC. In samenwerking met 'Maastricht Tegen Apartheid' brengt Studium Generale deze voorstelling op donderdag 12 maart in de Toneelacademie. Maastricht tegen Apartheid verzorgt een korte inleiding vooraf en levert een bijdrage aan de discussie achteraf.

'Anacletha Mauping, U wordt beschuldigd van het weloverwogen, opzettelijk en doelbewust plegen van een aanstootgevende handeling, te weten: spuwen in de soep, die U voor uw werkgeefster Margrieta Henritta van der Merwe had klaargemaakt op de ochtend van de 7e juli 1984. U wordt beschuldigd van CRIMEN INJURIA. Bekent U 'schuld' of 'geen schuld'?' Met deze aanklacht aan het adres van de zwarte dienstbode Anacletha Mauping begint Crimen Injuria. Na 20 jaar trouwe dienst aan haar blanke werkgeefster Mevrouw van der Merwe wordt de dienstbode op bovenstaande beschuldiging voor de rechter gesleept. Maar er is meer aan de hand... Kort daarvoor werd Anacletha's dochter verkracht door de zoon des huizes en door Mevrouw van der Merwe gedwongen om zich te laten aborteren. Het meisje wordt echter tevens gesteriliseerd en als ze dit ontdekt en aan haar vriend vertelt, wordt ze door hem verstoort. Daarop gaat ze zich voor de trein.

Anacletha lijkt dus voldoende reden gehad te hebben om in de soep te spuwen. Met de absurde aanklacht begint een toneelstuk, dat een aanklacht moet zijn tegen de beschamende omstandigheden, waarin een 'onzichtbare' groep van meer dan 1 miljoen zwarte vrouwen in Zuid-Afrika als dienstbode moet werken. Zwarte dienstbodes voeden de kinderen op van hun witte mevrouw, terwijl zij hun eigen kinderen moeten achterlaten in de zgn 'townships' of 'thuislanden'. Ze koken, wassen, strijken, schrobben en dweilen, soms 18 uur per dag, zeven dagen per week, voor zeer schamele lonen. Zwarte vrouwen zijn in Zuid-Afrika voor de wet minderjarig en als dienstbode geheel en al afhankelijk van de willekeur van hun blanke werkgeefsters. Miriam Tlali: 'Als je erin zou slagen de geesten van de afrikaanse vrouwen in Zuid-Afrika te bevrijden, tref je niet alleen de koloniale machinerie midden in het hart, je zou ook een van de belangrijkste scharnieren van het apartheidssysteem ontklaar maken.' Over die afhankelijkheid van zwarte vrouwen en een eerste daad van verzet, daarover gaat Crimen Injuria. Anacletha en Mevrouw van der Merwe kijken terug op het proces en op de tragische en absurde gebeurtenissen, die de aanleiding vormden. In die terugblik staat hun onderlinge relatie centraal. In flash-backs zullen alle rollen door henzelf gespeeld worden.

Spel: Helen Kampervveen en Cecile van der Poel
Regie: Frans de Vette
Dekor en kostuums: Pien Vrijhof
Inspiciën en licht: Han Ellenbroek

crimen injuria

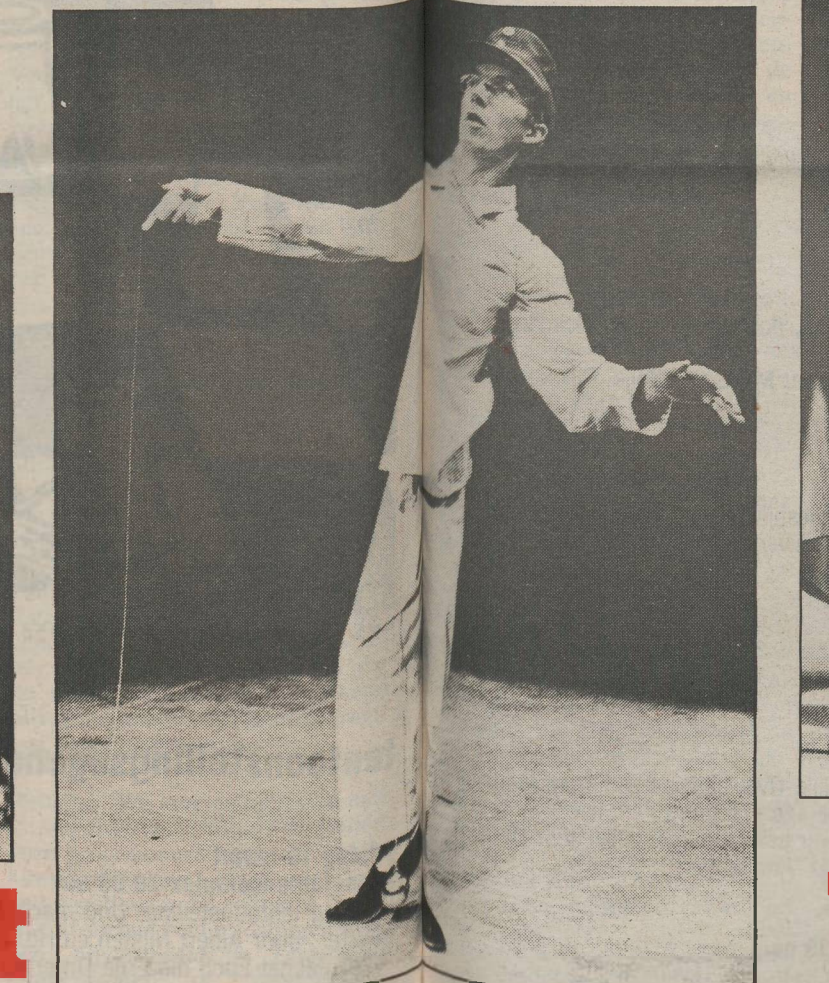
do 12 maart

paul clark

Donderdag 2 april vindt de eerste voorstelling plaats van de nieuwe theaterproductie van Paul Clark: 'Something Else' en 'Institutional Pyjamas'. 'Trefzekere onbeholpenheid' en 'opsmeligheid' zijn enkele van de vele paradoxale kwalificaties, die de veler/akteur Paul Clark met zijn solovoorstellingen oproept bij recensenten en publiek. Clark woont en werkt sinds 1978 in Nederland. Daarvoor studeerde hij filosofie, probeerde hij computerprogrammeur te worden, werkte hij aan de Society's cast-offs' in West End of London en volgde hij opleidingen in jazz-ballet. Deze veelzijdige oriëntatie zal niet in de plaats bijgedragen hebben in de ontwikkeling van zijn veelgeroemde theaterwerk. Deze ontging ook Will Spoor niet toen Clark in 1978 met een Engels gezelschap op tournee was in Nederland. Er volgde een uitnodiging om deel te nemen aan het pas opgerichte Onk Theater. Vier jaar Onk Theater door heel Europa. Paul Clark voldoende zelfvertrouwen om in 1981 te starten met 'Something Else', zowel in het theater als op straat. Een van die straatvoorstellingen 'Something Else': de artiest is verhinderd en laat zich vervangen door een accountant. Deze weet niets van theater, maar laat zich op zijn beurt ook niet door hinderen en waagt zich vol overgave aan ballet, goochel, opera, Shakespeare... en nog veel meer. Meligheid troef, maar niet het dat snuffe virtuositeit, waardoor de titel 'Something Else' gerechtvaardigd wordt. 'Institutional Pyjamas' is de meest recente theaterproductie van Paul Clark. Hierin staat het thema gevangenschap centraal. Wat we te zien krijgen zijn de resultaten van nauwkeurige studies, gekooide beesten en mensen in gevangenissen en inrichtingen. De enige zelfspot blijft hier niet achterwege, wanneer het leven als gevangenschap belicht wordt. Dit alles gebeurt met een doordacht en doordacht, die zo intrigerend zijn dat ze dwingen tot geboeid toezien. Het wordt de aandacht hier nog eens extra gevangen door de grote humor, waarmee Paul Clark de eenvoudigste dingen op hoog niveau kan vertellen.

Spel: Paul Clark
Muziek: Art of Noise van de 'Visible Silence'
Wagner, 'Tristan und Isolde'
Licht: Derek Wilson

something else; institutional pyjamas

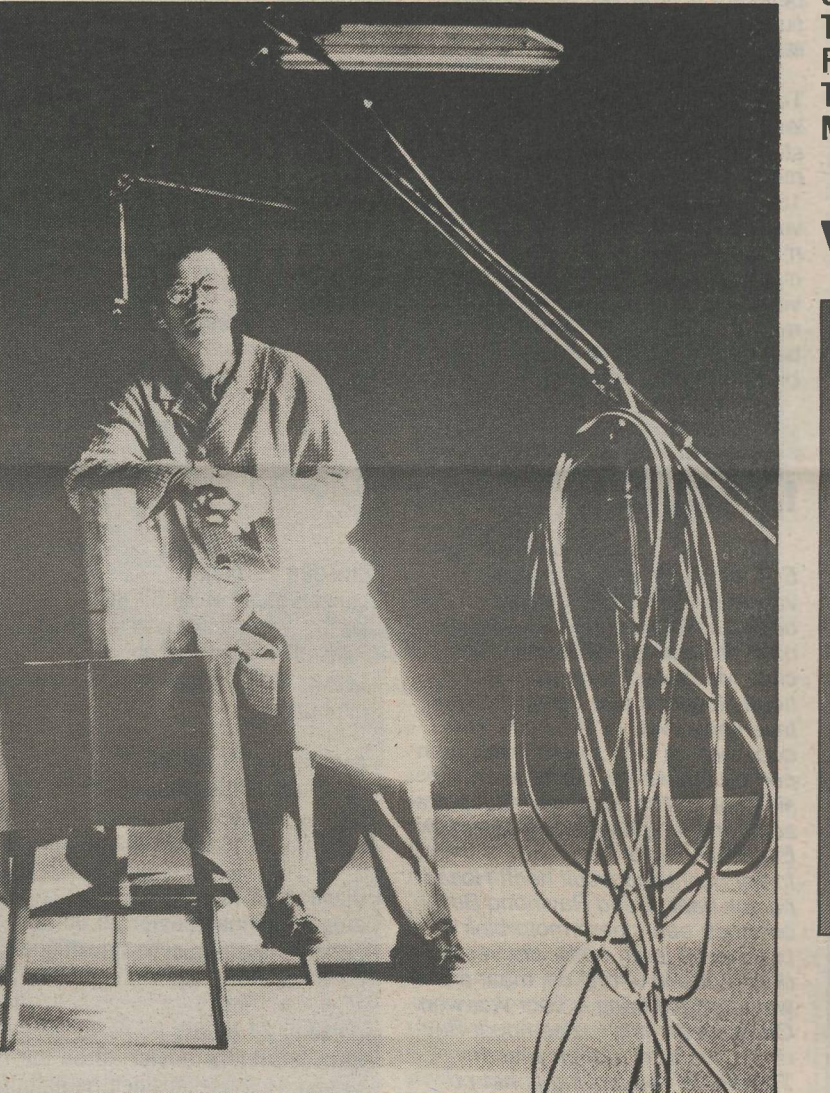
do 2 april

gezelschap van de witte kraai

In 1911 schreef Albert Ehrenstein 'Tubutsch', een expressionistisch verhaal in de ik-vorm. Ehrenstein was een wat vreemde man, die echter volledig paste in het Weense kulturele leven. Wenen was toen bevolkt met grote figuren van diverse pluimage: Oskar Kokoschka, Egon Schiele, Gustav Mahler, Arthur Schnitzler, Robert Musil, Freud, Wittgenstein, enz. Door 'Tubutsch' werd Ehrenstein in een slag 'wereld-bekend... in Wenen. Met de oorlog vlucht hij naar New York en als hij later naar Wenen terugkeert, blijkt het karakter van zijn verhalen voorbij gestreefd te zijn. Hij vertrekt opnieuw naar de USA, schrijft er in onbelangrijke blaadjes en sterft in een liefsdadigheidsinstelling. Samen met regisseur Lucas Vandervorst begon Bob de Moor - hij had Tubutsch al vijftien maal gespeeld - aan de opbouw van een nieuwe monoloog, waarin diverse verhalen van andere auteurs, diverse personages ook, door elkaar lopen. De moedige speurder zal er gegevens of citaten in ontdekken uit Musil, Maeterlinck, Kaiser enz. Het resultaat is een grillige, maar fascinerende tekst vol met vermoedens en dubbelzinnigheden. Wanneer men zich daarvoor openstelt, wordt de tekst op vele niveaus interpreteerbaar en raakt men in de ban van de zogenaamd expressionistische sfeer. Ook het personage moet als een puzzel gelezen worden. Bob de Moor wisselt konstant van identiteit, de grenzen tussen de diverse figuren vervagen: hij is man en vrouw tegelijk, zowel jong als oud, overal aanwezig. Hij is in de zaal en op het podium. 'Tubutsch' is een heerlijk verwarrend spektakel.

Spel: Bob de Moor
Regie: Lucas Vandervorst
Auteur: Albert Ehrenstein

tubutsch

do 9 april

alex d'electricque

Als er een rode draad in het werk van Alex d'Electricque is aan te wijzen, dan is het wel het verzet tegen de geklikte werkelijkheid. Na onthutsende comedy-programma's als Electric Alex Gaat Op Stap, Electric Alex Gaat Op Stap Deel 2, De Haaienplaneet en Schokland, gooien de mannen van Alex hun laatste wapen en het nieuwste programma in de strijd, dat donderdag 16 april in Maastricht te zien is. 'Ontmoet de jongens nu ze nog leuk zijn' was jarenlang de leus waarmee Alex d'Electricque de podia bestormde. Met hun rauwe, ongekunstelde vorm van theater maakten ze een opmars vanuit de achterafzaaltjes. Het decor, dat bestond uit o.a. overjarige fauteuils, een paar gefiguurzaagde objecten, een oude radio en een afgedankte centrifuge, kon in een bestelbusje. Samen met de harde humor leverde dat een sfeer alsof je naar een voorstelling tussen de schuifdeuren zat te kijken. 'Maar dan wel schuifdeuren, waartussen je met je kop klemzit', aldus de 3 Alexen. In 1980 wonnen ze de juryprijs en de publieksprijs voor Electric Alex Gaat Op Stap, tijdens Cameretten. Daarna gingen de schuifdeuren wijd open en kon de opmars naar het grotere publiek beginnen. 'We hebben een afschuw van de platgetreden paden en formules, die al overal gebruikt worden. Tegen het cliché van het 'Theater van de Lach', van Duin en al die kwisfiguren. Wat wij proberen is het publiek op onze eigen termen te laten lachen. Voor ons is Monty Python een soort geestelijke vader. Die hadden een heel eigen vorm gevonden van beeldende grappen, rare teksten, absurdisme, tempo.' Variété, vanouds een instelling waar artiesten zich bezighouden met volkomen nutteloze acts, krijgt een verrassende wending. Onder het motto, waarom een vuurvretter als je Jan Palach hebt, wordt de werkelijkheid zelf tot act gemaakt. Venijnig Variété strooit zout in de wonde, schopt tegen het zere been en ontmaskert Heilige Huisjes als bordelen. De 3 Alexen trappen woest de beschaafde werkelijkheid aan stukken en timmeren die met spijkerharde grappen weer bij elkaar tot een wel heel eigenzinnig wereldje. Alex, Alex en Alex maken met Venijnig Variété hun eigen huisje van plezier en stommelen daar luidruchtig in rond. In dit onbeschaafde gebouwje brandt licht, zodat het te zien is. En er brandt geluid, zodat het te horen is.

Spel: Alex Balm, Alex Bosma, Alex v.d. Bosch
Teksten: Bosma en v.d. Bosch
Regie: Dick v.d. Heuvel
Techniek: Michiel Cornelissen, Luud Kuntz
Muziek: De Roovoo's

do 16 april

studium generale

Colofon

Redactie: Frits Nies, Jacques Reiners en Peter Verberne
Verantwoordelijke: Anonnick Kuipers
Redactieadres: Studium Generale, Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-887777 tsl. 219-366
Druk: Limburgs Dagblad BV, Heerlen

homoseksualiteit en wetenschap

Naar een initiatief van Tafelstraat 13 is het idee ontstaan om in de maanden maart en april een programma te organiseren rond het thema homoseksualiteit.

In overleg met initiatiefnemer Pim Ligtoet, de Begeleidingscommissie Studium Generale, het COC-afdeling Maastricht en Machteld Roede (capaciteitsgroep Humane Biologie, RL) is gekozen voor een programma over de theorievorming sinds de vorige eeuw.

Aan de orde komen juridische, biologische, theologische, medische-/psychiatrische, sociaalhistorische en politieke aspecten. Daarnaast wordt gekeken naar homo-literatuur en vindt er een voorstelling van homo-theater plaats.

Als inleiding op de lezingencyclus volgt hier een samenvattende bewerking van een artikel van de cultureel antropoloog Gert Hekma (1951), die aan de Rijksuniversiteit Utrecht promoveerde op een dissertatie over de begripsontwikkeling rond homoseksualiteit van 1850-1920 in Nederland. Dit artikel verscheen onder de titel 'Homoseksualiteit: van zonde tot geaardheid' in september 1980 in de 'Spiegel Historiael'.

De turbulente ontwikkelingen van Verlichting en Franse Revolutie hadden ingrijpende gevolgen voor wat men toentertijd sodomie noemde. Dit begrip van moraaltheologische huize stond in de 18e eeuw over het algemeen voor al die handelingen die niet de voortplanting tot doel hadden, waaronder dus homoseksuele. Aan het eind van de 18e eeuw zette het verlichte denken ten aanzien van de sodomie door onder invloed van juridische experts als von Feuerbach in Beieren. Een zonde was geen misdrijf – en zeker geen halszaak – en datgene wat personen met elkaar met wederzijdse instemming bij hen thuis zouden doen, kon geen object van strafrecht zijn. Het liberale adagium zette door. In Nederland was de sodomie pas sinds het Crimineel Wetboek van 1810 geen halszaak meer; hierin gold als straf opsluiting plus verbanning. Een zonde mocht ophouden een misdrijf te zijn, maar datgene wat men onder sodomie verstond, bleef verontrusten. Het moraaltheologisch jasje werd geruild tegen een medisch-psychiatrisch. Theorieën

van ontarding en degeneratie kwamen in zwang. Heette sodomie voorheen tegennatuurlijk, de koppeling natuur-voortplanting-huwelijk zet door met een medisch sausje en de perversies worden van tegennatuur tot afwijking van de natuur, terwijl naar de belangen van de staat in plaats van naar God en Bijbel verwezen wordt. Vooral in Duitsland doen de medische vertogen veel opgeld, zelfs bij amateurs als de jurist K.H. Ulrichs, die tussen 1864 en 1880 twaalf brochures over het uranisme publiceert, welk woord hij ontleent aan Venus Urania. Hij ziet de homoseksuele man, de urning, als een man met een mannelijk lichaam en een vrouwelijke ziel. Hij pleit voor straffeloosheid van uranisme. Dit is echter tegen het zere been van K.M. Kertbeny, die zich in een brochure uit 1869 vereeuwigd met het eerste gebruik van het ongelukkige, hybride woord 'homosexual'. Dit komt ondanks protesten van diverse zijden in het Wetboek van Strafrecht: alle tegen-natuurlijke handelingen van mannen met mannen en mensen met dieren zijn verboden.

De medici zitten intussen ook niet stil en C. Westphal, Berlijns eerste hoogleraar in de psychiatrie, neemt gretig de vrouwelijkheidstheorie van Ulrich over, die op zijn beurt inmiddels vurig verdediger is geworden van het aangeboren karakter van homoseksualiteit waarbij hij ook nog eens wijst op het psychopathologische karakter van zijn casussen. Via het begrip der 'insania moralis' denkt hij de perversen in zijn psychiatrisch web te vangen. Dit lukt pas goed met het populaire overzichtswerk 'Psychopathia Sexualis' (1886) van R. von Krafft-Ebing, die de perversies beschrijft in termen van degeneratie met als impliciete criteria: onvruchtbaarheid, genot en pathologie. Hiermee worden alle afwijkingen van het huwelijksleven in de doofpot van de waanzin gestopt. Aangezien homoseksualiteit als aangeboren afwijking ontoerekeningsvatbaarheid impliceert, zijn de psychiaters tegen strafbaarstelling van sodomitische handelingen. Het juk verlegt zich van strafwet naar psychiatrische kliniek en de homoseksuelen staan aan de kant te juchten, wat blijkt uit de overvloed aan fanmail, die von Krafft-Ebing krijgt. Een dergelijke medische aanpak betekent tevens, dat het homoseksuele vraagstuk in zeker opzicht politiek uitgeschakeld wordt.

Tegenover de drukte in het buitenland is het in Nederland opmerkelijk stil rond homoseksualiteit tot 1900, mede dankzij de strafvrijheid sinds 1811. Drukte is er wel in de wereld van de geneeskunst rond de vorming van een gesloten medisch machtsblok met aspiraties en universitaire toelatingsprocedure. De medici mengen zich in de politiek en behalen hun grootste succes hierin bij de totstandkoming van de medi-

sche staatsregeling van 1865: de geneeskundige stand heeft zich gevestigd in de Nederlandse samenleving. Uit de verbintenis van filosofie en medische empirie vormt zich tevens de nieuwe aftakking: de psychiatrie. In de lage landen is men iets te praktisch om zich erg lang met de filosofische grondslagen bezig te houden; in plaats van te kijken naar inleidingen over Spinoza, Kant en Schelling houdt men zich bezig met het aflezen van ziektes aan het lichaam der dollen. Vooral koningen en keizers (Lodewijk II van Beieren) doen het aanvankelijk goed en later komt men terecht bij criminelen, anarchisten en ontuchtigen. De insania moralis doet haar intrede in de Psychiatrische Bladen. Zo schrijft G. Jellgersma in 1891 over een categorie der insania moralis: 'De chronische dieven, de moordenaars met voorbedachten rade zijn juist bekend om hun abnormaal geslachtsleven; hier ontmoet men individuen, die voor hun 16e jaar reeds venerisch geïnfecteerd zijn, men vindt onder hen zowel contraire als perverse geslachtsdrijf'. De discussies naderen dus en in 1892 verschijnt het woord homoseksualiteit voor het eerst in het Nederlands, in het Nederlands Tijdschrift voor de Geneeskunde. De discussie over homoseksualiteit zet opvallend genoeg in op het moment waarop de medici gaan overhebben naar de idee van de mogelijkheid van geslachtelijke onthouding. Een eerste uitvoerige tekst van die strekking van P. Spink verschijnt, opmerkelijk genoeg, in de Psychiatrische Bladen van 1895. Het vraagstuk van de prostitutie culmineert in de konstatering van een breed veld van perversies, die blijkbaar slechts aan het licht kunnen treden in combinatie met seksuele onthouding. De tekst van Spink met een auto-

biografie van een marine-officier teken de vernieuwing. De zeeman heeft het op zijn reizen naar het oosten vele malen gedaan met andere heren. Nadat hij uit de dienst ontslagen is, overmeestert het slechte geweten hem volledig en maakt hij een eind aan zijn uitspattingen.

A. Aletrino probeert in zijn eerste artikel – een recensie van een boek van Raffalovich – de anale seksualiteit te verdoezelen: 'De pederastie van uranisten is even goed een depraveerdheid als de coitus per anum van homoseksuelen'. Hij maakt een onderscheid tussen de verkeerde 'sexueelen homoseksuelen' en de 'kuische uranisten, met edeler gevoelens van liefde als ooit een heteroseksueel voor een vrouw zal kunnen voelen'. De homo-romans van na de eeuwwisseling staan van het begin tot het eind in het teken der geslachtelijke onthouding. Een zelfde platoniserende tendens is in Duitsland waar te nemen. De sodomie als zondige daad ruimt het veld voor de homoseksualiteit als persoonlijke geaardheid, de handelingen maken plaats voor een kuis geslacht met een indrukwekkende individuele en sociale geschiedenis.

De homoseksualiteit mag rond 1900 bespreekbaar zijn geworden en medelijden hebben gewekt, voor hen die zich tot haar zouden of zelfs moesten bekennen, zal deze vernieuwing bepaald geen verbetering hebben betekend.

Gert Hekma - Bewerking: Frits Nies

hosanna

Spel: Hosanna, Door van Boeckel; Raymond Bollen, Rudi Delhem

Auteur: Michel Tremblay

maandag 6 april toneelstudio, toneelacademie 20.30 uur

fakkeltheater

Een kapper in een a-sociale wijk van Antwerpen zwerft s'avonds als de travestiet Hosanna van de ene naar de andere Antwerpse nachtclub. Mede door een grote mond heeft Hosanna een belangrijke reputatie verworven in dit circuit. Hierdoor leeft zij zich steeds meer in in een droomwereld, die haar de illusie geeft dat ze de rol van Cleopatra zou kunnen spelen zoals eens ook Elizabeth Taylor dat deed.

In het nachtclubcircuit heeft Hosanna ook haar vriend Raymond Bollen ontmoet; een stoere motorbink in bijpassend leren outfit, die veel indruk probeert te maken, maar die in werkelijkheid bang is voor vrouwen. Ondanks de vele ruzies houdt Raymond zielsveel van Hosanna. Tijdens de voorstelling is het publiek getuige van een van die vele ruzies tussen het homopaar. De twee zijn net thuisgekomen van een feestje. Waarom ze ruzie hebben, wordt pas aan het eind van het stuk duidelijk, maar door spitse dialogen, vernietigende verwijten en naïeve overpeinzingen kom je veel over het tweetal te weten.

Hosanna wordt gespeeld in het Antwerps dialect. Ondanks de aanvankelijke angst van de acteurs dat ze hierdoor in Nederland niet begrepen zouden worden, bleek dit tijdens een optreden in Arnhem vorig jaar geen probleem. Alle kranten in België waren lovend over Hosanna. Zo schreef De Morgen: 'Travestieten willen wel eens inspireren tot plat amusement en voorspelbaar overacteren. Niets daarvan echter in Hosanna. Dit prachtige stuk geeft perfect de wisselende stemmingen weer van gekwelde personages, die werkelijk meesterlijk vertolkt worden. De auteur schetst een menselijk, haast schrijnend beeld van een homokoppel, waarvan een travestiet is.'

agenda homostudies

dinsdag 17 maart
conservatorium 20.00 uur

Lezing: Homoseksualiteit in Nederland, door Prof. Dr. R. Tielman, Rijksuniversiteit Utrecht.

Lezing: Recht en homoseksualiteit, door Mr. C. Waaldijk, Rijksuniversiteit Limburg

donderdag 19 maart
collegezaal nieuwenhof 20.00 uur

Lezing: Verkeerde vriendschap, over lesbisch leven in de jaren '20 tot '60, door Mw. Drs. S. Wijmer, Erasmusuniversiteit Rotterdam

dinsdag 24 maart
aula jezuïetenklooster 20.00 uur

Lezing: Psychiatrische opvattingen t.a.v. homoseksualiteit, door Dr. W. Sengers, Rotterdam

dinsdag 31 maart
aula jezuïetenklooster 20.00 uur

Lezing: Homoseksualiteit, ja natuurlijk. Over biologie en homoseksualiteit, door Mw. Dr. M. Roede, Rijksuniversiteit Limburg

Lezing: Biomedische opvattingen over seksuele oriëntatie, door Dr. L. Gooren, Academisch Ziekenhuis V.U. Amsterdam

maandag 6 april
toneelstudio, toneelacademie 20.30 uur

Theateruitvoering: Fakkeltheater (Antwerpen), Hosanna

woensdag 8 april
aula jezuïetenklooster 20.00 uur

Lezing: Moraaltheologie en homoseksualiteit, door Prof. Drs. Th. Beemer, Katholieke Universiteit Nijmegen

woensdag 15 april
aula jezuïetenklooster 20.00 uur

Lezing: Homoseksualiteit en literatuur, door Mw. Drs. M. Meijer, Amsterdam

Lezing: Lesbiennisme en cultuur: subcultuur?, door Mw. Drs. R. Steenbergen, Amsterdam

aula Jezuitenklooster
Tongersestraat 53, 043-888888

Oud-Gouvernement
Bouillonstraat 3, 043-887777

Bonnefantencomplex
Bonnefantenstraat 1, 043-888888

In de Nieuwenhof
Zwingelput 4, 043-888888

Maastrichts Conservatorium
Bonnefantenstraat 15, 043-292222

Toneelacademie
Lenculenstraat 33, 043-212241

Uitzendbureau BWS wil werk zoeken dat bij studenten past

"ALS IEMAND ZICH HIER INSCHRIJFT KRIJG JE KEURIG EEN HANDJE"

Het Verenigd Streekvervoer Limburg organiseerde vorige week donderdag op verschillende lijndiensten in de regio een gebruikers-enquête. Een typische 'oproepklus' waarbij het VSL het studentenuitzendbureau BWS in Maastricht inschakelde om 123 student-enquêteurs te leveren. Voor het BWS -sinds medio januari gevestigd in de Lenculenstraat- was het de eerste grote opdracht. Een opdracht die het bureau op het lijf geschreven is, want de student is een flexibele arbeidskracht, die eendagswerk veelal prefereert boven een vast dagpatroon. Of het BWS een gat in de markt vult zal moeten blijken. De animo onder studenten lijkt groot; sinds de vestiging hebben zich al 200 potentiële werknemers ingeschreven. Maar de bedrijven en instellingen moeten nog toehappen en dan is er nog de concurrentie van de commerciële uitzendbureau's.

De Stichting BWS (Bureau Werkzaamheden Studenten) is een uit de luiers gegroeide babysitcentrale, nu al 23 jaar als non-profit organisatie in Eindhoven gevestigd. Sinds de jaren '80 is er, dankzij de explosieve groei van het uitzendwezen, een grote reserve opgebouwd en met die reserve wordt nu in Maastricht de sprong op de markt gewaagd. Voorlopig wordt de Maastrichtse vestiging gerund door twee studenten bedrijfskunde uit Eindhoven, maar in juni moet het kantoor in de Lenculenstraat op eigen kracht en met plaatselijke werkstudenten verder. De administratie blijft wel nog in Eindhoven en zal pas na twee jaar worden overgeheveld.

Studentikoos

Het verschijnsel werkstudent is niet nieuw en de noodzaak om 'bij te verdienen' is sinds de invoering van de basisbeurs alleen maar dringender geworden. In het nieuwe stelsel van studiefinanciering mag de student ongeveer drie keer zoveel bijverdienen als in het oude stelsel. Een royaal gebaar van een voor het overige zo zuinige minister. Volgens Jan-Willem van Riet, een van de twee Eindhovense studenten die in Maastricht werken, leert de ervaring bij het BWS-kantoor in Eindhoven dat er sinds de invoering van de basisbeurs inderdaad een toenemende vraag naar tijdelijk werk is. Het succes van BWS in Maastricht zal dan ook waarschijnlijk niet stuklopen op het wegblijven van studenten. Sinds de vestiging hebben zich al zo'n 200 belangstellenden ingeschreven. De studentikoze aankleding van het kantoor en het werken voor en dóór studenten zal allicht diampels verlagen.

Van Riet: "Als mensen zich hier inschrijven knopen ze meestal een gedachte aan. Je bent tenslotte ook student. De contacten met je doelgroep zijn heel belangrijk. Daarom ben ik ook lid geworden van de KOKO. Vooral leden van een vereniging zijn vaak gemotiveerd om naast hun studie actief te zijn. Verenigingen kunnen bij ons ook sponsoring aanvragen. Wat me wel opvalt is dat hier mond op mond reclame een veel grotere rol speelt dan in Eindhoven. De studenten zijn onderling veel sterker verbonden, hebben meer sociale contacten. En het is allemaal gezellig. Als iemand zich hier inschrijft krijg je keurig een handje. Dat ben ik uit Eindhoven niet gewend."

Vakantiegeld

De werkluistige student kan niet alleen bij het BWS terecht, óók de

Medewerker BWS in gesprek met studente. (foto Franco Gori)

commerciële uitzendbureau's schrijven studenten in én helpen ze aan werk. Verschil in beloning of in arbeidsvoorwaarden is er niet. Frans Beaumont, manager van Tempo Team: "Wij zijn een goed gestructureerde bedrijfstak met nette regels en de bescherming van de uitzendkrachten is prima geregeld. Uitzendkrachten zijn bij ons in dienst en wij dragen alle premies af. Een aantal commerciële arbeidsbureau's heeft zich verenigd in de Algemene Bond van Uitzendbureau's (ABU) en er is een collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten voor uitzendkrachten. Daarin is bijvoorbeeld vastgelegd dat je niet langer dan 6 maanden in hetzelfde bedrijf mag werken. Ook is vastgesteld dat tijdelijke arbeidskrachten niet meer of minder mogen verdienen dan mensen met een vaste aanstelling, maar dat ze minimaal volgens de CAO van het uitzendwezen uitbetaald worden."

De regels die de ABU heeft opgesteld voor de bescherming van uitzendkrachten zijn door BWS overgenomen. Van Riet: "Er is bij ons in feite maar één andere regeling. Studenten werken vaak kort en hebben in een keer geld nodig, bijvoorbeeld omdat de beurs te laat uitbetaald wordt. Wij reserveren het vakantiegeld daarom niet maar betalen het meteen uit. Daarvoor hebben we van de Loontechnische Dienst toestemming gekregen. Maar ik denk wel dat wij wel een andere benadering hebben. Wij we-

ten bijvoorbeeld precies hoe de basisbeurs in elkaar zit en zenden geen mensen uit als die in gevaar komt. En we zoeken werk dat bij studenten past."

Sfinx

Studenten bij BWS komen onder andere aan de slag als inpakker, chauffeur, suppoost of (in Eindhoven) programmeur. Lopende band werk neemt BWS bijna niet aan. Van Riet: "In bedrijven hebben ze voor dat werk liever geen studenten. En het is een feit dat studenten zich vaak moeilijk aanpassen in een fabriek. Maar we hebben wel contact met bedrijven als Philips die willen dat studenten -die misschien later wel in topfuncties in het bedrijf terecht komen- de organisatie ook eens van de onderkant zien. Ook bij de Sphinx lijken ze daar wel iets voor te voelen. Dat overleg loopt nog. In principe in onze markt kort werk, eendagswerk, weekendwerk, vakantiewerk. Wij zoeken mensen die onregelmatig beschikbaar zijn omdat het werk dat we zoeken ook onregelmatig is. Een probleem in Maastricht is dat studenten weliswaar weinig vaste uren hebben, maar dat die uren dan wel extreem vastliggen. Ze moeten elke week naar de onderwijsgroep. In Eindhoven heb je na een tentamen vaak een maand niets te doen. Dat komt hier nauwelijks voor."

De beperkte beschikbaarheid van studenten maakt ze tot een moeilijk te bemiddelen arbeidskracht. Voor de commerciële uitzendbureau's

zijn de 'kleine klussen', waarin BWS zich specialiseert, slechts een miniem deel van het aanbod. Beaumont: "Het gros van de banen is voor veertig uur per week, tien procent is voor een paar uur per dag en de vraag naar iemand die 'af en toe' kan is zeer klein. Voor studenten die niet op vaste tijden beschikbaar zijn is het bemiddelen wel erg moeilijk. Maar studenten die bijvoorbeeld een aaneengesloten periode kunnen werken voordat ze in dienst moeten of voordat ze met een andere studie beginnen kunnen wel werk krijgen. En voor wie een paar uur per dag beschikbaar is hebben we ook regelmatig iets. Er staan bijvoorbeeld een paar meisjes ingeschreven die gezondheidswetenschappen studeren en die voor ons schoonmaakwerk doen."

Vooralsnog moet bewezen worden dat een studentenuitzendbureau in Maastricht bestaansrecht heeft en dat BWS zich met haar formule een plaats op de uitzendmarkt kan verwerven. Van Riet: "Een paar jaar geleden is in de stad een vergelijkbaar bureau geweest en dat is door gebrek aan voorkennis misgegaan. Je moet jezelf bewijzen, laten zien dat je weet waarover je het hebt. Naar de bedrijven moet de naamsbekendheid nog opgebouwd worden door advertenties in de regionale bladen of door op bedrijfsbezoek te gaan."

Jack Jansen, vestigingsmanager bij Keser, betwijfelt of er vanuit het Maastrichtse bedrijfsleven voldoende vraag zal zijn naar werkstudenten. "Natuurlijk zijn er wel baantjes voor een of twee dagen, meestal ongeschoold werk. Dat is prachtig voor studenten. Maar de meeste aanvragen zijn toch wel voor een langere periode. Bovendien zijn er legio werkzaamheden waar je studenten niet voor krijgt. De vraag vanuit het bedrijfsleven is zo specifiek en de gedeeltelijke beschikbaarheid van studenten -zowel qua tijd als kennis- maakt het invullen van een vacature toch vrij moeilijk. Ik vraag me daarom in alle eerlijkheid af in hoeverre er in het Maastrichtse bedrijfsleven mogelijkheden zijn op de markt die BWS zoekt."

Een van de argumenten voor BWS

om zich in Maastricht te vestigen was het feit dat de meeste andere studentensteden al een vergelijkbare non-profit organisatie hebben. Maastricht als groeiende studentenstad biedt gunstigste perspectieven aan de jonge onderneming. Van Riet: "Hier kregen we ook steun vanuit de universiteit met het zoeken van ruimte en het leggen van contacten. Dat is ook begrijpelijk want dit bureau is een initiatief voor en door studenten. Maastricht is een studentenstad in opbouw en voor studenten is het aantrekkelijk als een stad veel faciliteiten biedt. We hebben ook al een gesprek gehad met de Dienst Personeelszaken van de RL over eventuele bemiddeling van tijdelijk personeel via BWS."

Van oudsher is Keser de belangrijkste leverancier van uitzendkrachten aan de RL. Of de universiteit haar vaste klant nu laat schieten is vooralsnog niet duidelijk. BWS wil niets kwijt over het verloop van de onderhandelingen maar het lijkt erop dat de aanvraag van de stichting door de universiteit in ieder geval serieus overwogen wordt. Feit is dat BWS iets lagere tarieven kan bieden dan de commerciële uitzendorganisaties, omdat er geen winst gemaakt wordt. Jack Jansen van Keser vreest de concurrentie echter niet.

"Natuurlijk zal elk uitzendbureau dat erbij komt klanten weghalen. Maar als je kijkt naar het soort werk waarop BWS zich richt en naar de beperkte beschikbaarheid van studenten is die concurrentiestrijd er niet. Als het gaat om portiersdiensten of schoonmaakwerk kan ik me voorstellen dat de RL daarvoor studenten aanneemt. Maar als het gaat om bijvoorbeeld een secretaresse denk ik dat wij toch beter geschoolde mensen kunnen selecteren, die sneller ingewerkt zijn en beter in de sfeer passen. In Eindhoven is BWS zelfs een klant van Keser. Bepaalde vacatures, zoals secretaresse of telefoniste, kunnen ze waarschijnlijk met hun eigen formule niet invullen. Dus ik zal ze mijn visitekaartje sturen, voor als ze een uitzendkracht nodig hebben."

Emely Nobis

Wij zijn i.v.m. vakantie van 26 febr. t/m 15 mrt. gesloten.

café Sfinx

Grolsch Bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen

hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 23.00 uur
Telefoon 043-210158

Met carnaval zijn wij zaterdag, zondag en dinsdag de hele dag geopend.

Naast het vele hartige gebak, de verse vlaaien en de lekkere taarten, maken wij ook het gebak bij uitstek voor de carnaval „de Berliner Bol“, gevuld met verse Reine Claudes confiture.

theo coenegracht

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

شای, TEA, चाय, TEE, 茶,OF THEE?

Dies de Jonge, beeldend kunstenaar te Rotterdam – ets(eigen druk) origineel formaat 60 X 80 cm.

Per land verschillen de gewoonten bij het drinken van thee vaak sterk van elkaar. Zo wordt thee door de Amerikanen grotendeels koud gedronken. Nederlanders en Engelsen zetten thee in een pot, in andere landen doet men dit direct in een kop. Als we naar India kijken, zien we dat de meeste thee nog los wordt gekocht, gedronken wordt met heel veel suiker en melk, en dikwijls ook nog wordt gekookt. In veel Arabische landen wordt de drank vooral buitenshuis genoten, in zogenaamde "tea shops". Sedert een aantal jaren zijn er nieuwe trends waarneembaar als cafeïnevrije thee, instant-, kruiden- en ijsthee.

Unilever is met onder meer haar bekende merknaam Lipton de grootste producent van thee in de wereld.

Het is duidelijk dat de vele lokale werkmaatschappijen van Unilever met deze uiteenlopende wensen, behoeften en gewoonten van consumenten in verschillende delen van de wereld terdege rekening houden. Geleid door een gedegen marketingkennis wordt daarbij veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van nieuwe producten, het steeds verder verbeteren van de produkt-kwaliteit en het op de juiste wijze introduceren van deze producten bij de consument.

Ondanks vele concurrenten is Unilever, behalve in thee, ook internationaal nummer één in margarine, diepvriesartikelen en consumptie-ijs. Daarnaast behoort zij tot de grootste producenten van wasmiddelen.

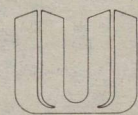
De ruim 500 werkmaatschappijen van Unilever produceren in circa 75 landen een grote verscheidenheid aan producten en diensten voor lokale markten. Deze maatschappijen, waar ongeveer 300.000 mensen werken, bezitten een grote mate van zelfstandigheid en opereren doorgaans dicht bij de eigen markt. Dat waarborgt in belangrijke mate de continuïteit en stabiliteit van een onderneming als Unilever.

Literatuur

Voor belangstellenden zijn de volgende uitgaven kosteloos verkrijgbaar:

- Jaarverslag Unilever
- Enkele gegevens over Unilever
- Technology applied to third world needs

Aanvragen kunnen ongefrankeerd worden toegezonden aan Unilever N.V., Afdeling Externe Betrekkingen S6, Antwoordnummer 74, 3000 VB Rotterdam

UNILEVER,
JE RAAKT ER NIET OP UITGESTUDEERD.

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

**Ik ben niet op m'n
achterhoofd gevallen,
maar mocht het
gebeuren dan ben ik
in ieder geval
goed verzekerd.**

Ik ben bij de ABN.

Het ABN Studentenkantoor: een prima studenten-rekening met een gunstige rente en een aan jouw situatie aan te passen verzekering. Zoals een ziektekostenverzekering (uit te breiden met een tandartskostenverzekering) of de combinatie van een aansprakelijkheids-, inboedel-, ongevallen- en reisverzekering. De premie betaal je per maand. Automatisch, via je ABN Studentenkantoor. Waarbij je ook cheques kunt aanvragen. Alle informatie krijg je bij ons kantoor:

ABN Bank

BULLETIN

Universiteit

Algemeen

Staatsprijs voor R. Niessen

Op maandag 18 mei zal René Niessen van de vakgroep Publiekrecht van de RL de Staatsprijs voor Fiscaal-wetenschappelijke Publicaties 1985 uitgereikt krijgen door Staatssecretaris van Financien mr. H. Koning. Hij krijgt deze prijs voor zijn in 1984 verschenen boek "Levensverzekering en fiscus".

Voorlichtingsmiddelen over de RL

Deze week, in de serie voorlichtingsmateriaal dat bij de dienst Voorlichting te verkrijgen is, een beschrijving van twee vouwbladen.

GEZONDHEID EN GEZONDHEIDSZORG: Universitaire studies in Nederland. Dit vouwblad geeft een beschrijvend overzicht van de 7 universiteiten in Nederland die studiemogelijkheden op het gebied van de gezondheidswetenschappen bieden. Schematisch zijn de toelatingseisen voor elk van de studierichtingen opgenomen. Daarnaast biedt dit vouwblad een vergelijking tussen de studie geneeskunde en gezondheidswetenschappen en zijn alle informatie-adressen voor de studierichtingen opgenomen.

Dit vouwblad wordt vooral verstrekt aan studiekeuzers die informatie over een studie in de gezondheidswetenschappen vragen.

Een tweede vouwblad is:

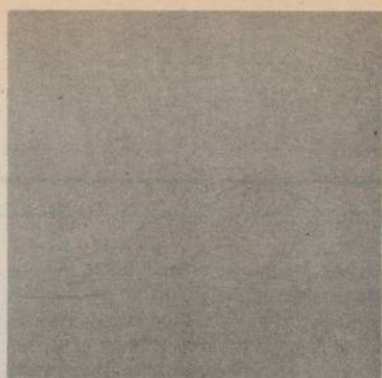
GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN: Zeven afstudeermogelijkheden in Maastricht.

In dit vouwblad ook informatie voor studiekeuzers die geïnteresseerd zijn in een studie in de gezondheidswetenschappen.

Het vouwblad behandelt de 7 afstudeer-richtingen aan de Faculteit der Gezondheidswetenschappen in Maastricht. Daarbij wordt aandacht besteed aan de onderwerpen die in elke studierichting aan bod komen en de beroepsperspectieven.

RL-Agenda

- 02-03 Carnaval: vrije dag.
- 03-03 Carnaval: vrije dag.
- 10-03 Themadag "Brachialgie" (PAOG-cursus Neurologie), Randwijck, 9.30-18 uur, info: tel. 887777, tst. 274.
- 13-03 Promotie M. de Boer, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.
- 17-03, 18-03, 19-03 en 20-03 Network-conferentie "International conference on the impact of innovative medical education on traditional schools", Hotel Maastricht, info: mw. I. Kuppen, tst. 303.
- 18-03 Themadag "Brachialgie" (PAOG-cursus Neurologie), Randwijck, 9.30-18 uur, info: tel. 887777, tst. 274.
- 18-03 Eerste dag cursus PAO-R "Stelbeheerzorg sociale zekerheid", Nieu-

Natuurlijk wordt ook het "Maastrichtse" onderwijsstelsel niet vergeten en de mogelijkheden van Maastricht als studentenstad.

Met een overzicht van feitelijke gegevens, zoals vooropleiding, studieduur, informatieadres, e.d. sluit dit vouwblad af.

Politiek Café

Op woensdag 11 maart wordt er weer een politiek café gehouden.

Deze keer gaat het over de Provinciale Staten-verkiezingen. De avond zal plaats vinden in café Tribunal, Tongersestraat 1.

Er zal gediscussieerd worden aan de hand van een viertal stellingen over werkgelegenheid en milieu in de provincie. In het forum zullen vertegenwoordigers van PvdA, VVD en CDA zitten. Aanvang 20.00 uur.

Diefstal

Op 16 februari werd uit de auto van D. Schreurs, die geparkeerd stond op het parkeerterrein aan de Beeldsnijdersdreef (BMC), een kostbare autoradiocassetterecorder, compleet met inbouwrek, ontvreemd. Van deze diefstal is aangifte gedaan bij de politie.

Lustrumdijs

De MSV Tragos viert op vrijdag 13 maart haar eerste lustrumdijs. Ter ere van deze vijfde verjaardag wordt er een groot feest met live-band georganiseerd voor alle studenten.

Iedereen is welkom vanaf 21.00 uur in de Boschstraat 66.

Tafelstraat 13

Studentencentrum Tafelstraat 13 heeft in de week van 28-2 tot 6-3 geen activiteiten. Prettige carnaval.

Milieuprijs gemeente Maastricht

De gemeente Maastricht heeft in 1986 een Gemeentelijke Milieuprijs ingesteld. Ieder jaar kunnen meerdere Milieuprijzen, m.b.t. de milieucompartmenten water, lucht, geluid, bodem, energie en milieu-educatie, worden uitgereikt. De prijzen worden alleen toegekend indien er kandidaten zijn aangemeld die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor het Maastrichtse milieu. Het

wenhof, 14-18 uur. Verdere data: 01-04, 15-04, 06-05 en 20-05. Info: tel. 887777, tst. 221/222.

19-03 Psychiatrisch colloquium m.m.v. drs. S. Tuinier, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

20-03 Promotie M. Daemen, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

21-03 Voorlichtingsdag Nederlands Recht, Nieuwenhof, info: mw. C. Welting, tst. 748.

26-03 Symposium "Herpes Zoster (Gordelroos)", Randwijck, 16.30-21 uur, info: tst. 572 of tel. 887777, tst. 274/374.

26-03 Thema-avond "Gezondheidszorg en geregelde concurrentie", Aula (J), 19.30 uur, info: H. Blaauwbroek (NSEM), tel. 250840.

Dienst Voorlichting

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, tst. 319.

aangemelde moet milieubewustmakend zijn en een duurzaam effect hebben.

Kandidaten kunnen zijn individuele personen of groepen (scholen, verenigingen, bedrijven, etc.).

Kandidaten voor de Milieuprijs kunnen schriftelijk, vóór 15 april, worden aangemeld bij het secretariaat van de Inspraakcommissie Milieuzaken, Postbus 1115, 6201 BC Maastricht, tel. 292094.

Subsidies Nederlands Astma Fonds

Tot uiterlijk 1 mei kunnen subsidie-aanvragen voor in 1988 te starten wetenschappelijk onderzoek op het gebied van Chronische Aspecifieke Respiratoire Aandoeningen (CARA) bij het bestuur van het Nederlands Astma Fonds worden ingediend.

In aanmerking komen goed omschreven onderzoeksprojecten die, uitgaande van een concrete vraagstelling, binnen een beperkte tijd (in principe maximaal 3 jaar) kunnen worden afgerond. De aanvragen worden beoordeeld door de Wetenschappelijke Adviesraad van het Nederlands Astma Fonds en enkele externe deskundigen op het betrokken onderzoeksgebied.

Nadere inlichtingen, alsmede de voor een aanvraag benodigde formulieren, zijn verkrijgbaar bij het bureau van het Nederlands Astma Fonds, Postbus 5, 3830 AA Leusden, tel. 033-941814, tst. 210 of 211.

Cursus Ontwikkelingsproblematiek

Het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking CVOS organiseert weer een cursus Ontwikkelingsproblematiek. De cursus heeft een inleidend karakter en is voor iedereen toegankelijk. De start is dinsdag 10 maart en er zijn zes bijeenkomsten van 20.00 tot 22.15 uur. De cursus wordt afgesloten met een bezoek aan het Tropenmuseum.

Deelname aan de cursus kost f 10,-; daarbij is de cursusmap inbegrepen, echter niet het bezoek aan het Tropenmuseum. Reis en entree daarvan zullen f 20,- bedragen. Men kan zich aanmelden tot 6 maart bij het CVOS, Cortenstraat 4, 6211 HT Maastricht, tel. 213841, waar men ook informatie over de inhoud van de cursus kan verkrijgen.

Journalistiek voor vrouwen uit minderheidsgroepen

Gedurende de zomer zal aan de Utrechtse School voor de Journalistiek een cursus worden georganiseerd die speciaal bestemd is voor vrouwen uit culturele minderheden. De bedoeling is dat de vrouwen na afloop van de cursus direct inzetbaar zijn bij de Nederlandse dagbladen.

De cursus zal bestaan uit een korte, intensieve journalistieke training, gevolgd door een langdurige stage bij een dagblad.

De cursus is bedoeld voor vrouwen met een redelijk hoog ontwikkelings- en/of opleidingsniveau. Van deelnemers wordt verder verwacht dat zij beschikken over een sterke motivatie om journalist te worden, een goede kennis van de Nederlandse taal en de vaardigheid zich daarin helder uit te drukken.

Een brochure is verkrijgbaar bij Zomercursus Minderheden, Postbus 30001, 3503 AB Utrecht. Info: Th. van Stegteren, tel. 030-910273.

Talencursus Duits

De Universiteit van Würzburg in Duitsland organiseert van 3 tot 29 augustus een talencursus Duits voor gevorderden

met als thema "Deutschland nach 1945 - Politik, Wirtschaft, Kultur".

De cursus kost DM 645,-, waarbij inbegrepen de cursus, leermiddelen, onderdak, excursies met overnachtingen en culturele en ontspannende activiteiten.

Voor informatie: Universität Würzburg, Akademisches Auslandsamt, Sanderling 2, D-8700 Würzburg, tel. 0931-31805.

Onderwijs

Studentendekanaat

De studentendekanan mw. F. Meyer-Viol en mw. H. de Bruin begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositionele, sociaal-economische en psychische aard.

Zij geven (aspirant-)studenten informatie en advies over:

- studiemogelijkheden/studie- en beroepskeuze
- toelatingsvoorwaarden voor het WO
- aanmelding, selectie en plaatsing in het WO
- inschrijving/inschrijvingsvormen/inschrijvingsduur
- studiefinanciering
- militaire dienst
- studieverandering/studiestaken/afstuderen
- sociale voorzieningen.

Voor informatie en het maken van afspraken zijn de studiedekanan telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag tussen 9.30 en 11.00 uur via tel. 887777, tst. 367.

Op dinsdag- en donderdagmiddag houden de dekanen open spreekuur (d.w.z. dat men zonder afspraak terecht kan) van 14.30 tot 16.30 uur.

De studentendekanan zijn gehuisvest in het Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 3.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek is ter inzage informatie aanwezig met betrekking tot studierichtingen en afstudeerrichtingen van het Nederlandse Wetenschappelijk Onderwijs. Tevens zijn beroepengidsen aanwezig en is enige algemene informatie te verkrijgen over studeren in het Hoger Beroeps Onderwijs.

De studie-infotheek bevindt zich in het Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 3, tel. 887777, tst. 367.

Openingstijden: maandag t/m donderdag van 14.00 tot 16.30 uur.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop, binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 003

Bij de vakgroep Verplegingswetenschap is vacant de functie van **ERVAREN ONDERZOEKS-ASSISTENT M/V** ten behoeve van het onderzoeksproject "Changes in self-care in relation to coronary bypass surgery", gefinancierd door de Nederlandse Hartstichting.

Taken:

- gegevensverwerking m.b.v. computer;
- assistentie bij de voorbereiding van onderzoeksinstrumenten, presentaties, publicaties, tussentijdse en eindrapporten;
- assistentie bij literatuuronderzoek;
- secretariële werkzaamheden.

Vereist:

- ervaring als onderzoeksassistent (of in vergelijkbare functie);
 - ervaring met BMDP/SPSS;
 - HBO-niveau;
 - kennis van statistiek;
 - actieve beheersing van de Engelse taal;
 - vaardigheid in het opsporen van literatuur;
 - schriftelijke en contactuele vaardigheden;
 - grote mate van zelfstandigheid.
- Arbeidsvoorwaarden:
- aanstelling geschiedt voor een periode tot maximaal 1 april 1989. De werktijdsfactor bedraagt 0,4 fte.
- Salariëring, afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding maximaal f 3601,- op full-time basis.

Interne vacature 011

Voor de secretariële en administratieve ondersteuning bij de Faculteit der Economische Wetenschappen wordt gezocht een **SECRETARESSE (M/V)** full-time.

Deze secretaresse zal werkzaam zijn bij de vakgroep Kwantitatieve Economie, voor de Hoogleraar Besliskunde. Bij deze vakgroep zijn de medewerkers econometrie, besliskunde, wiskunde, wiskundige economie, statistiek en informatica ondergebracht.

Taak:

het verrichten van secretariële werkzaamheden voor de vakgroep Kwantitatieve Economie, hetgeen onder meer inhoudt:

- verzorging van de correspondentie;
- type- en kopieerwerkzaamheden;
- archivering;
- maken en bewaken van afspraken, agenda's;
- onderhouden van externe contacten;
- meewerken aan de voorbereiding en organisatie van congressen en symposia;
- beheer secretariaat van commissies;
- voorbereiden en notuleren van vergaderingen.

Vereist:

- HAVO/VWO (wiskunde in examenpakket vereist);
- secretaresse-opleiding;
- secretariële ervaring;
- goede beheersing van het Nederlands, Engels en eventueel Frans;
- goede contactuele eigenschappen;
- kennis van het gebruik van tekstverwerkende apparatuur;
- affiniteit met de aard van de werkzaamheden bij Economie.

Salariëring:

Afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring in schaal 4 of 5 BBRA (= minimaal f 2085,- en maximaal f 2960,- bruto per maand).

Afhankelijk van de verdere ontwikkeling van de functie is uitloop naar schaal 6 (max. f 3271,- bruto) mogelijk.

Inlichtingen: mw. Yolanda Libert-Paulissen, vakgroepsecretaresse Kwantitatieve Economie, tst. 834.

Interne vacature 012

Bij het secretariaat College van Bestuur is vacant de functie van **SECRETARESSE** voor de periode van 4 maanden.

Het betreft vervanging in verband met zwangerschapsverlof/bevallingsverlof.

Taken:

- het verrichten van secretariële werkzaamheden binnen het secretariaat van het College van Bestuur
- * beheer agenda,
- * maken van afspraken,
- * behandeling in- en uitgaande telefoongesprekken,
- * zorg hebben voor/distribueren van in- en uitgaande post.

cultuur

Samengesteld door
Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Miro

In de Städtische Kunsthalle aan de Grabbeplatz in Düsseldorf is tot en met 19 april een overzichtstentoonstelling van de Spaanse kunstenaar Joan Miró. Aan de hand van schilderijen, tekeningen, keramische en collage-achtige objecten wordt de artistieke ontwikkeling van zijn werk getoond. De nadruk ligt op de periode van de jaren twintig waarin Miró veranderde van kubisme naar zijn eigen tekentaal en op zijn dramatische schilderijen van na 1933. Het museum is geopend dinsdag tot en met zondag 10 tot 18 uur.

Buitenland

Wie toch in Düsseldorf is en nog niet genoeg kunst geabsorbeerd heeft, kan nog terecht in het Kunstmuseum aan de Ehrenhof. Naast de vaste collectie is daar nu een kleine tentoonstelling van kunststofproducten van de firma Ebena uit de jaren 1921-1931.

In de Kunstsammlung Nordrhein-Westfalen, ook aan de Grabbeplatz zijn schilderijen van Gotthard Graubner, speciaal voor deze expositie gemaakt.

Omdat het Bonnefanten in Maastricht nog tot 2 mei gesloten is wegens verbouwing komen hier nog wat buitenlandse musea aan bod.

Museum Abteiberg in Mönchengladbach heeft tot 15 maart ruim 100 tekeningen en litho's van A.R. Penck in huis. Deze expositie bevat een selectie uit het 185 werken tellende Penck-bestand van het 'Kupferstichkabinett' in Basel. Het accent van de in Mönchengladbach getoonde selectie ligt op het zelden getoonde vroege figuratieve en spontane werk van de kunstenaar. Penck is het pseudoniem voor de in 1939 in het Oost-Duitse Dresden geboren autodidact schilder, schrijver en filmmaker Ralf Winkler. Vanaf 1960 maakt hij schilderijen met dik opgebrachte verf. Zijn eerste 'systeem- en wereldschilderijen' vol symboliek en met een repertoire van de kopvoeter dateren van 1965. Sinds 1980 woont en werkt hij in West-Duitsland.

In het Provinciale Museum in Hasselt is tot 5 april werk te zien van Ivan D'Hont, Jean Philippe Lecharlier en Sef Peeters. D'Hondt plaatst in de hal op de bovenverdie-

ping naast de bestaande en dragende zuilen een aantal spierwitte lichtbelijnde zuilen. In combinatie met de witte vellen waarop ook weer licht golvende lijnen te zien zijn, krijgt de ruimte een geheel ander, bijna sacraal, aanzien. Lecharlier werkt met blauw hardsteen. Hij toont met een zig-zag structuur en een extra hardstenen deurlijst de kwetsbaarheid van dit harde materiaal. Het betreden van de ruimte wordt door de spanning van de stenen omlijsting, in minieme houten spieën gevat, een gevaarlijke onderneming. Voor Peeters zijn beelden persoonlijke zinnebeelden. De bezoeker wordt geconfronteerd met in elkaar verstrengelde tafels, houten schragen, balken die een polyester wolk tegen de muur drukken, houten spieën die cilindervormen dragen. Alledaagse vormen verwerkt in soms al te persoonlijke zinnebeelden. Ondanks de achterliggende filosofie en de pretentie die het werk voor Peeters zelf waarschijnlijk een sterke betekenis verschaft, blijft het concrete gegeven helaas te schraal om de bezoeker daadwerkelijk te boeien.

Jozef van den Berg

"Als u belooft uw fantasie te gebruiken, dan zal ik zorgen dat u haar ook werkelijk nodig hebt", zegt de poppenspeler Jozef van den Berg. Dit bewijst hij telkens weer met zijn theaterproducties. Een poppenspeler is maar al te vaak gedoemd om zich te beperken tot jeugdtheater. In dit keurslijf laat van den Berg zich niet dwingen. Met zijn spel probeert hij te bewijzen dat er "iets in de mens kan zijn dat hem vrij maakt, dat buiten de beklemmende realiteit van alledag staat". Hij doet dit op een innemende, spontane manier, geen wonder dat ook kinderen er dol op zijn. Jaren geleden trok hij rond met kar en paard, speelde op straathoecken en dorpspleinen en bezat een eigen theaertje in Groningen. Eigenlijk is er weinig veranderd, alleen kent hij nu meer succes en bereikt hij een groter publiek dan destijds. Onlangs zond de VPRO-televisie zijn voorlaatste productie "De Geliefden" uit. Van den Berg gebruikt sobere materialen en beelden en bereikt hiermee een maximale spanning. Ook zijn nieuwe soloproductie wordt gekenmerkt door eenvoud en

eerlijkheid. In 'Pleisterplaats' zoekt een artiest op doorreis een plek om een tijdje te blijven. Vanzelfsprekend gaat deze artiest vergezeld van van de Berg's vaste toneelfamilie: de inhalige 'portemonnee', de nuchtere 'Mevrouw de Heks', 'Frederik de Vogel' zonder vleugels, 'Mijnheer de Koning' en 'Groot-oog'. 'Pleisterplaats' is dinsdag 10 maart in het Cultureel Centrum in Hasselt te zien. Men doet er goed aan te reserveren (09-32-11-229931).

Kinderfilmhuis

Na een eerdere vergeefse poging lijkt het erop dat een kindersfilmhuis in Maastricht zich bestaansrecht zal verschaffen. In '81 kwam een eigen bioscoop voor kinderen door weigering van subsidie niet van de grond. Nu probeert men op eigen kracht het minstens een jaar te rooien. Blijkt dat na die proeftijd het kindersfilmhuis in een behoefte voorziet, dan wordt voor een subsidie bij de gemeente aangeklopt.

Volgens de initiatiefnemers worden verantwoorde kindersfilms slechts zeer spaarzaam vertoond in de reguliere bioscoop en op de televisie. Aansluiting bij de belevingswereld van de kinderen zou het uitgangspunt voor de kindersfilm behoren te zijn. Ook valt de betere kindersfilm te herkennen aan het camerastandpunt; er wordt niet van 'bovenaf' gefilmd maar op ooghoogte van kinderen. De organisatie wil de kinderen een ruimer inzicht in het medium geven en zal de te vertonen films terdege begeleiden. Vóór aanvang een inleiding en na de voorstelling samen napraten. Het ligt zelfs in de bedoeling een eigen filmkrantje uit te geven. Het kindersfilmhuis wordt ondergebracht in het nieuwe filmhuis 'Lumière', de voormalige 'Ierewach'. Voorlopig zijn er twee verschillende voorstellingen per maand gepland. Elke voorstelling is gericht op een bepaalde leeftijdsgroep. Ieder weekend, op zaterdag en zondag is er een vertoning. Het entreekaartje zal vier gulden gaan kosten. Niet alleen een naam voor het kindersfilmhuis zal door kinderen zelf gekozen worden, maar ook een kindertekening zal het vignet bepalen. De reacties op de uitgeschreven prijsvraag stromen binnen. Op zaterdag 4 april wordt het kindersfilmhuis officieel geopend, niet door een wethouder zoals een dag eerder met 'Lumière' het geval is, maar natuurlijk door clowns!

Foto's

Van Ton Huijbers uit Grevenbricht zijn tot 30 maart foto-sequenties te zien in Galerie Signe te Heerlen. Met veel humor zet hij een bizarre geschiedenis om in strak geregisseerde korte beeld-verhalen. Op 7 maart geeft de fotograaf ter plekke toelichting op zijn manier van werken. Behalve op maandag en dinsdag is Signe, Akerstraat 86, geopend van 14 tot 17 uur.

De expositie werd afgelopen zondag geopend door de kersverse conservator van het Limburgs Centrum voor Fotografie, Coen Eggen. Voorlopig is het centrum ondergebracht in Den Tempel in Sittard en hier beleeft Eggen zijn première als conservator met de inrichting van een tentoonstelling van fotowerk van Monica van Wijlick. Deze

Maastrichtse is onder kenners befaamd vanwege haar poëtische portretten, maar bij een groot publiek bekend door haar foto van drie vrouwen die een trap bestijgen, een prent die in een grote oplage verspreid is door Art Unlimited. Onder de titel "Muss es unbedingt rote rosen regnen..." presenteert zij recent werk. Vanaf 25 februari tot en met 24 maart loopt deze fototentoonstelling. Op maandag en alle carnavalsdagen is het museum gesloten.

Muziek en film

Bezuinigingen in de sociaal-maatschappelijke sector dwingt jeugdcentra de programmering anders aan te pakken. Kombi in Maastricht probeert naast optredens van popgroepen het programma onder meer aan te vullen met een filmcycclus. Voor vijf gulden kan men hier binnenkort terecht voor muziek-

films. Men probeert een keuze te maken uit die films waarin de muziek een essentieel bestanddeel vormt en meer betekent dan enig achtergrondgeneuzel. De films die in Nederland nauwelijks in de bioscopen vertoond worden krijgen voorrang, maar ook de klassiekers in het genre, bijvoorbeeld 'Easy Rider', worden niet vergeten. Op 14 maart is er 'Repo Man' van Alex Cox te zien, een film die hoofdzakelijk punkmuziek op de soundtrack heeft en gaat over een man die auto's terug moet stelen omdat de aflossing niet op tijd voldaan is.

'The great Rock & Roll Swindle' van Julien Temple is geprogrammeerd voor 4 april. Zwendel slaat hier op de manier waarop The Sex Pistols met pokerbluf een lucratief kontrakt met een grote platenmaatschappij binnenhaalden en tegelijkertijd een korte maar roemruchte periode van superstatus veroverden.

AGENDA

Stadsschouwburg Maastricht
Largo Desolato,
Publiektheater, di 10 mrt, 20.00 uur.
Oliver Twist, Pantomimetheater
Rob van Reyn, vr 13 mrt, 19.00 uur.

Muziek

Staargebouw
Hieringe Biete, Maastrichts
Salon Orkest, wo 4 mrt, 12.30 en 18.15 uur.

Stadsschouwburg Maastricht
Guarneri Trio, kamermuziek. E. Verhey (viool), J. Decroos (cello), D. Dechenne (piano), wo 11 mrt, 20.00 uur.

Intro, St. Maartenspoort 2.
Duo Contemporain, M. Kweksilber (sopraan), M. Dekkers (accordeon).

Terborgconcert, kasteel Terborg Schinnen
Pianotrio Sarasvati, werken van o.a. Piazzolla en Pijper, vrij 27 febr. 20.15 uur.

Poorthuis Peer
The Mighty Flyers, 27 februari.

Tentoonstellingen

Galerie Wanda Reiff,
Rechtstraat 43, Wim Claessen, schilderijen en werken op papier; Robine Clignett, schilderijen en objecten; Jan Knap, tekeningen, di t/m zo 13 tot 17 uur, van 14 febr. t/m 14 maart.

Stadsacademie,
Kruisherengang 10a, wisselende tentoonstelling van studentenwerk.

Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Arnold Gross, Hongaarse paradijzen, woe t/m za 13 tot 17 uur, tot 8 maart.

Natuurhistorisch museum, De Bosquetplein 6-7. "De St. Pietersberg in oude prenten" (t/m 8 maart) en "Geen kruid tegen gewassen", ma t/m vrij 10 tot 12.30 en 13.30 tot 17 uur, zo 14 tot 17 uur, za gesloten, t/m 22 maart.

Gouvernementsgebouw, Hoge Weerd, "Gevonden in de maas", tentoonstelling van archeologische voorwerpen, ma t/m vr 9 tot 17 uur, t/m eind febr.

ROZ-Studio, Bankstraat 3, Eric Toebosch, zeefdrukken en schilderijen, t/m eind febr.

Randwijk, Ernst Roelofs, foto's "schaduw en lichtafdraken".

Museum Bommel-Van Dam
Venlo, Huub Gommans, keramische plastiek, di t/m vrij 10 tot 17, za/zo 14 tot 17 uur, t/m 27 febr.

Galerie Hof van Oensel
Schimmert, Octavia Molea en Siegfried Gorinskij, wo, do, za, zo van 14 tot 17 uur, t/m 28 febr.

Kasteel Hoensbroek,
fotogalerie, Peter Martens, ma t/m vrij 10 tot 12 en 13.30 tot 17 uur, za/zo 13.30 tot 17 uur, van 14 febr. t/m 29 maart.

Gemeentemuseum Roermond,
Royal Intercean Lines, werk van Stanislaw Lewkowicz, di t/m vrij 11-17 uur, za/zo 14-17 uur, t/m 28 febr.

Stadsgalerij Heerlen,
Cobra-expositie, dagelijks van 14-17 uur, behalve maandag.

Museum den Tempel Sittard,
Bill Brandt, fotografie, ma t/m vrij 10-12, 14-18 uur, za en zo: 14-17 uur.

De Tribune, expositie Angela de Vrede, boekillustraties, tekeningen en aquarellen (21 febr. tot 4 apr.)

Films

Filmhuis Maastricht,
Capucijnengang 3
Desert Hearts, D. Deitch, do 26 t/m wo 28 febr. 20.00 en 22.00 uur.

Amour Swan, do 5 t/m wo 11 mrt, 20.00 uur.

Citizen Kane, do 5 t/m zo 8 mrt, 22.00 uur.

Fort Suram, ma 9 t/m wo 11 mrt, 22.00 uur.

Cinema Palace,
Wijkerbrugstraat 1
Week carnaval gesloten.

Programma 5 t/m 12 maart:
Flodder, dag. om 18.30 en 21.15 uur, wo, za en zo ook om 16.00 uur.

The Mission, dag. om 18.30 en 21.00 uur, wo, za en zo ook om 15.30 uur.

The Labyrint, dag. om 18.30 en 21.00 uur, wo, za en zo ook om 16.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
De Speurtoezen, Walt Disney, za, zo, wo om 2.30 uur.

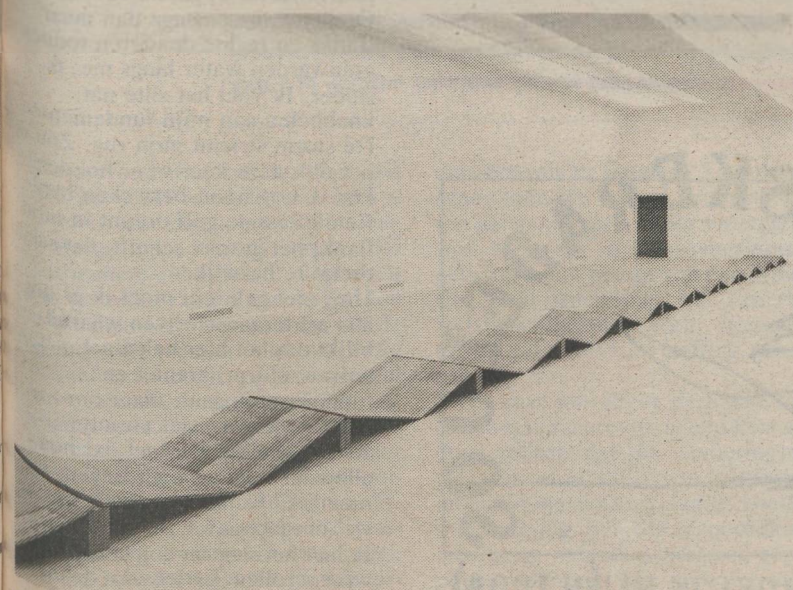
Top Gun, Tony Scott, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.30-9.00 uur, wo alleen om 9.00 uur.

Blonde Dolly, G. Versluys, dag. om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.15 uur. (ook week 5 t/m 12 mrt).

Heartbreak Ridge, dag. om 2.30-9.00, za, zo ook om 6.15 uur.

Back to school, A. Metter, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.30 uur.

The children of a lesser God, 5 t/m 12 mrt.

Werk van Jean Philippe Lecharlier is tot 5 april te zien in het Provinciale Museum te Hasselt.

Café Sjik.

Na enige uitstapjes in de wat duurdere restaurants van Maastricht, besloten wij deze week weer eens terug te keren naar het gewone soort eetcafé, waar je voor een redelijke prijs een hap moet kunnen eten. Het werd, om niet nader aan te geven redenen, Café Sjik op de hoek van de Begijnenstraat en de St. Pieterstraat. Café Sjik is een echt eetcafé dat ook niets anders pretendeert te zijn. Houten tafels op een stenen vloer, papieren tafelmattjes in plaats van tafelkleden en geen enkele vorm van restauratieve flauwekul. De (handgeschreven, en nog niet van prijzen voorziene) kaart is ook typerend voor die sfeer. Niet al te uitgebreid, een stuk of zeven voorgerechten, en een wat groter aantal hoofdgerechten, (voor het merendeel vlees, al hebben ze bij Sjik ook mosselen, en hebben we er wel eens een goede forel gegeten). De kaart is trouwens variabel. Met enige regelmaat worden de gerechten vervangen. Café Sjik heeft ook speciale weken: zo hadden ze net een week in het teken van België achter de rug (die hadden wij dus net gemist, wat Elies wel jammer vond). De bediening was zonder meer uitstekend. Die werd namelijk verzorgd door Tamar, die zich onmiddellijk aanbood als free-lance serveerster (het is tenslotte wel aardig, zo'n rubriek in de Observant, maar als je zes bent heb je het na je eerste restaurants allemaal wel gezien, en slaat de verveling toe). Dat op die verveling zo soepel werd ingespeeld betekent natuurlijk ook een compliment voor de "echte" bediening. Het eten doorstond alleszins de toets der kritiek. Elies bestelde een dagschotel, Boeuf Bourguignon, rundvlees in een saus met champignons, spekjes en uitjes. Met name de saus was op goed klassieke wijze klaargemaakt. Nico nam een Entrecôte au poivre (zeventien gulden) die eveneens goed was, en bovendien op Amerikaans formaat werd afgeleverd. In Amerika noemen ze zo iets een "man-sized steak". (Sexist!! roept Elies nu.) Maar onze complimenten gaan met name uit naar de lamsworstjes die Tamar bestelde. De kok die zo iets op het menu zet heeft natuurlijk het kindermenu bij uitstek uitgevonden (wel even iets anders dan de obligate kroket). Ze smaakten bovendien uitstekend: gekruid, maar niet teveel. Ook voor volwassenen zeer aan te bevelen. Zowel de dagschotel als de worst kostte veertien vijftig, wat ons inziens een redelijke prijs was. De kwaliteit ligt boven het gemiddelde voor eetcafé's, en al kun je in een "echt" restaurant wellicht een nog betere entrecôte krijgen, daar betaal je dan ook al gauw het dubbele voor. De wijn die in Café Sjik geschonken wordt is goed, maar niet echt goedkoop. Als witte huiswijn hebben ze een Edelzwicker. Al met al is Café Sjik volgens ons een eetcafé, zoals een eetcafé behoort te zijn: behoorlijk eten tegen redelijke prijzen, aardige mensen zonder kouw drukte. Sjik dus zonder chique te zijn.

Elies Steyger, Nico Verheij.

achterom

D'ARTAGNAN

Half verscholen achter metershoge sparren prijkt een onopvallend ANWB-bordje in de Jezuietenwal. Op die plek, zo vermeldt de tekst, sloegen Franse kanonnen in 1673 een bres in de vestingmuur, en het verhaal gaat dat daarbij de vermaarde d'Artagnan, een der musketiers uit de verhalen van Alexandre Dumas, jammerlijk omgekomen zou zijn. Dat nu is weliswaar geen nieuws, maar wel een gegeven waar de publiciteitsgevoelige medewerkers van deze instelling hun voordeel mee kunnen doen. De Jezuietenwal is namelijk de immense muur die de tuin van het hoofdgebouw scheidt van het lager gelegen Aldenhofpark, bij de Jeker. D'Artagnan liet dus het leven terwijl hij als het ware nog slechts luttele meters verwijderd was van het Maastrichtse walhalla der wetenschap. De reclamecampagne laat zich al raden. De avontuurlijke jonge scholier wordt gelokt met: "Een beetje musketier komt naar Maastricht", of: "Je bent niet de eerste vechtjas die Maastricht aandoet!" En voor de meisjes, indachtig de tweeledige reputatie van de held als vechter en versierder: "Zal aan de voet van de universiteitstuin ook voor jou een d'Artagnan vallen?". Een beetje Blauw en Blank moet toch iets met zo'n item kunnen, lijkt me.

Maar voordat de snelle PR-boys en -girls zich hierover ontfemen een kleine waarschuwing: de werkelijke toedracht was iets anders. Zeker, d'Artagnan was aanwezig in 1673 in de buurt van Maastricht tijdens het Franse beleg van de stad. Als kapitein-luitenant van de 'Compagnie des Mousquetaires du Roi' speelde hij daar zelfs een belangrijke rol. De musketiers hadden zich van lijfwacht van de koning ontwikkeld tot elitetroepen, wier leden voornamelijk uit adellijke kringen kwamen. En die koning was, in deze periode, niemand minder dan Lodewijk de Veertiende, de Zonnekoning. Een prestigieus gezelschap dus, dat zich de decoratieve luister van het werk niet liet ontzeggen: de breedgerande hoed met pluim en allerlei andere textiele fantasiën getuigen daarvan. Ten tijde

bericht uit Maastricht

van de belegering van Maastricht, onder aanvoering van Lodewijk himself, was de Compagnie in tweeën gesplitst. De ene helft bewoog zich voort op gevlekte schimmels, de andere op zwarte paarden. D'Artagnan voerde de schimmels aan. Vooral door de sterke verdedigingswerken was de inname van de vesting door de Fransen niet gemakkelijk. Dertien dagen deden ze erover, tegen aanzienlijke verliezen. D'Artagnan werd ingezet op een voor de aanvallers hachelijk moment. Een pas veroverd vooruitge-

Musketier d'Artagnan. Eens een voor allen, allen voor een. Nu toch alleen.

schoven punt in de vestingwerken, de 'halve maan' in de buurt van de Tongerse poort, was in de vroege morgen van 25 juni heroverd door het verdedigend garnizoen. De hulp van de musketiers werd ingeroepen om een nieuwe aanval uit te voeren. Bij die manoeuvre werd onze held dodelijk getroffen. Toen eenmaal de strijd op deze plek in het voordeel van de Fransen was beslecht haalden andere musketiers hun ontzielde kapitein uit het strijdperk.

Al met al vond dit drama dan wel niet direct aan de voet van de wal plaats, maar toch ook geen kilometers verderop. De afstanden zijn uit te drukken in honderden meters. Het bultje in het landschap waar nu het elegante, maar qua omvang wat kinderachtig uitgevallen standbeeldje van d'Artagnan staat, is zo ongeveer de juiste plek. Het bevindt zich in het park bij het Tongerseplein, aan de overkant van de Prins Bisschopsingel. Misschien weten de PR-functionarissen van de universiteit er toch wel raad mee.

(Bronnen: L.J. Morreau in Maasgouw 1961; en J. Th. H. de Win in Maasgouw 1973.)

Wammes Bos

PRECARNAVALE DÉPRESSIE

MASKERADELOOS

VOEL IK MIJ (IN TOGA)

AMICE, ALLEEN MET CARNAVAL
EEN ECHTE PROF. C.Q. ADDER ONDER HET GLAS

'Soms voel ik me als de strekdam bij IJmuiden bij windkracht tien uit het westen: kolossale golven, solide muren van water, huizenhoge schuimwanden rollen op de strekdam af, breken met geraas op het fragiele beton. En de dam blijft liggen, rustig, onaantastbaar. Nee, besluit ik, dit is niks. Niet alleen zijn het niet mijn eigen woorden -die dus niet in mijn eigen Roman passen- maar ook geeft dit niet de goeie metafoor; alsof ik zo'n rots in de branding zou zijn! Het gaat er juist om de angst aan te geven voor de aanstormende golven. Overnieuw:

'Als ik de strekdam bij IJmuiden was, zou ik even benauwd zijn als het leven me nu van zichzelf al maakt. Al die golven! Die schepen die op mij te pletter zouden kunnen lopen! De plicht mee te helpen aan de bescherming van het land! Nee. Ik schud mijn hoofd, zo'n beetje in mezelf. Het geeft nog niet goed aan wat ik nou wil zeggen. Mijn gedachten verspringen naar de platenzaak waar ik zojuist een plaatje van Brahms aanschafte. Ik was nog niet gelijk aan de beurt. Vóór mij stond een meisje, een kleine piem van een jaar of elf. Toen de verkoper zich tot haar wendde, sprong er iets bij haar. Uit alle macht poogde ze kalm te blijven en plaatste haar bestelling: 'Het nieuwe singeltje van Frank Boeyen alstublieft?' Toen de winkelbediende zich omdraaide om het zwarte schijfje voor haar te pakken keek ik naar de jonge klant. Ach en wee! haar gezichtje verkrampte van de bijna orgasmische voorpret dat ze zo weer een plaatje van Haar Frank tegen haar prille borstjes kon drukken. Ik stond verbijsterd toe te kijken. Hoe kon dit? Hoe kan zo iets zomaar gebeuren? Waarom staat Ruud Lubbers dit soort misstanden zomaar toe!? Waar bleef de Rijkspolitie? Waarom mocht dit meisje haar jeugdige energie zo vergooien?

En nu zit ik hier achter de wordprocessor aan mijn Roman te schrijven, en ik wil de cursor zo over het scherm laten dansen dat uit de letter-reeksen blijkt dat ik er niet tegen kan. Dat ik niet kan copen -om maar een modewoord te gebruiken- met dit soort vervreemdende emoties die langs me heen golven alsof het niets is. Nog een voorbeeldje: er zijn mensen in Nederland die kardinaal Simonis een gevaarlijke linkse radicaal vinden. Heus, die mensen zijn er. Echt. Lees het Katholiek Nieuwsblad er maar op na (wie heeft mij daar overigens abonnee van gemaakt?!). Hoe is dit nu mogelijk!? Als Simonis een gevaarlijke progressief is, dan ben ik marxistischer dan Karl zelf. Dit leidt toch tot opperste verwarring? Opnieuw die passage dan maar: 'Links en rechts donderen tonnen grauwgroen water langs me; ik sidder. Ik voel het zilte nat knabbelen aan mijn fundamenten. De storm striemt mijn rug. Zou ik het ook deze keer weer houden? Dat ik nog nooit bezweken ben! Een kolossale golf dreunt in mijn flank; het graniet schuift, het schild dreigt te bezwijken.' Hm, niet gek. Nu moet ik er nog iets achteraanschrijven waaruit blijkt dat het hier helemaal niet om golven, storm, graniet en fundamenten gaat, maar om emoties, ergernissen en mijn zelfbeeld. Jemig! Moet dat nou allemaal weer zo overdreven moeilijk? Kunnen de lezers hier nog wel om lachen? Ik laat het scherm nog eens heen en weer scrollen, herlees, en delete het zwikkie. Weg ermee, niet leuk.

Eva